

OBSAH ČÍSLA

- 3** EDITORIAL
- 4** SLOVO ŘEDITELE
- 4** DAR PRO DĚTSKOU KLINIKU
- 5** SLOVO DĚKANA
- AKTUALITY**
- 6** VZDĚLÁVÁNÍ PORODNÍCH ASISTENTEK
- 8** NOVÍ VEDOUČÍ PRACOVNÍCI
- 9** VIDEOPODCASTY LF HK
- 9** MOBILITY NIGHT
- 10** ZASEDÁNÍ STUDENTSKÝCH UNÍÍ
- 10** SLUŽBY PRO NESLYŠÍCÍ VE FN HK
- VĚDA A VÝZKUM**
- 11** VÝZKUMNÉ PROJEKTY FN HK
- 13** NOC VĚDCŮ S REKORDNÍ NÁVŠTĚVNOSTÍ
- 14** III. ČESKÝ HEMATOLOGICKÝ A TRANSFUZILOGICKÝ SJEZD
- 15** XX. SOUDNĚLÉKAŘSKÝ DEN
- 16** DERMATOVENEROLOGICKÉ DNY 2024
- 18** XXX. OŠETŘOVATELSKÉ DNY
- 19** PROJEKT ONCOPHARM
- 20** 12. ROČNÍK VIDEOSEMINÁŘE
- INFORMACE, ZAJÍMAVOSTI**
- 21** ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ STÁŽE
- 23** LÁZNĚ PŘED STO LETY
- 26** BĚH O CENU ÚSTAVU FYZIOLOGIE
- 27** HRADEC KRÁLOVÉ VE FOTOGRAFIÍCH
- 29** FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ
- 31** PREHISTORICKÉ PŘEKVAPENÍ NA STAVBĚ KAMPUSU UK
- 33** DAR OPATOVICKÉ ELEKTRÁRNY
- 34** IN MEMORIAM
- 35** ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA FN HK

Vážení a milí čtenáři,

je před námi konec roku 2024, prožíváme adventní čas a s ním jsou tradičně spojeny chvíle bilancování, co nám ten končící rok přinesl, a plánu, co bychom chtěli stihnout v nadcházejícím roce. Ať dělám, co dělám, až tak mnoho pozitivního na tom, co jsme společně prožívali v letošním roce, bohužel nevidím. Pokračující konflikty na Ukrajině a v arabském světě resp. na Arabském poloostrově nám mnoho optimismu stran možného pozitivního budoucího vývoje nepřinesly, spíše naopak. Přestože jsem nebyl nadšený z výsledků amerických voleb, musím dát v jednom budoucímu prezidentovi USA za pravdu, když řekl, že se „svět kolem nás zbláznil“. Nezbývá než doufat, že se mu přes jeho mnohdy nestandardní názory a postoje k řešení různých problémů podaří celosvětovou krizi alespoň částečně zklidnit. Když budu hodnotit situaci ve zdravotnictví, tak jediným pozitivním faktem je ústup pandemie COVIDU, který s námi sice zůstane i do budoucna, ale už se z něj opravdu stala jen „taková obyčejná viróza“, pokud pomínu jeho dlouhodobé následky. Naštěstí se již zklidnila obecná ekonomická situace, ale to se bohužel netýká oblasti zdravotnictví. Plánovanou podzimní stávkovou pohotovost na čas odplavily povodně, ale uvidíme, co nás bude čekat po Novém roce. Bohužel je pravda, že se očekávání spojená s nátlakovými akcemi „Nejsem mýval“ a „Lékaři jsou jenom lidi“, které byly vyvolány schválením zákona o přesčasové práci, zatím nenaplnila. Došlo sice k navýšení mezd, které však bylo oproti daným slibům nedostatečné, a protože na něj byly použity prostředky zdravotních pojišťoven, a tedy původně určené na poskytování zdravotní péče, tak byl tento částečný úspěch vnímán veřejností spíše negativně. A to naše zdravotnictví do budoucna čeká mnohem zásadnější změna, protože prostředky vynakládané na zdravotní péči přestávají pomalu, ale jistě stačit a jediným možným řešením do budoucna tak je nutnost zavedení připojištění a spoluúčasti pacientů na hrazení nákladů na zdravotní péči. Nicméně nesmíme ztrácet naději, a to ani my zdravotníci, ani naši pacienti, že se konečně někdo postaví k řešení problémů našeho zdravotnictví čelem?

A nyní tedy několik poznámek a upozornění k obsahu aktuálního čísla. Představujeme Vám především nový vzdělávací obor Lékařské fakulty v Hradci Králové – Porodní asistentky. Celou řadu příspěvků najdete v sekci Věda a výzkum, protože letošní podzim byl na odborné akce opravdu bohatý. Dále pokračujeme i v seriálech připravených našimi spolupracovníky z Muzea východních Čech. V rámci kulturní rubriky najdete program Filharmonie Hradec Králové na 1. čtvrtletí příštího roku. Věříme, že Vás zaujme speciální článek, který si naše redakce vyžádala u archeologů Muzea východních Čech, týká se nálezu v prostoru stavby kampusu Univerzity Karlovy v Hradci Králové. Závěr časopisu pak samozřejmě patří dětem a příspěvku od Základní a Mateřské školy při Fakultní nemocnici Hradec Králové.

Snad se Vám bude i poslední letošní číslo Scanu líbit, jen připomínám, že uvítáme jakékoliv připomínky, náměty ke zpracování nebo i přímo Vaše příspěvky do čísel dalších.

Celá redakce Scanu přeje svým čtenářům šťastné prožití Vánočních svátků a úspěšný vstup do Nového roku 2025, který snad již bude lepší než ty roky poslední? Nezbývá než doufat!

V. Maisnar
prof. Vladimír Maisnar

Titulní strana: Vánoční výzdoba ve Fakultní nemocnici Hradec Králové - foto redakce

Zadní strana: Zimní foto Lékařské fakulty v Hradci Králové a Výukového centra LF HK v areálu Fakultní nemocnice Hradec Králové – foto archiv LF HK a Reprocentrum FN HK

scan

Časopis Fakultní nemocnice Hradec Králové
a Univerzity Karlovy, Lékařské fakulty
v Hradci Králové

Ročník XXXIV (2024), č. 4
MK ČR E 11425 • ISSN 1211-295X

Časopis SCAN založil a v letech 1991–2005 byl jeho
vedoucím redaktorem PhDr. Vladimír Panoušek.
Šéfredaktor: prof. MUDr. Vladimír Maisnar, Ph.D.,
MBA, editorka: Mgr. Iveta Juranová.

Adresa redakce:
maisnar@fnhk.cz; juranova@fnhk.cuni.cz.

Redakční rada: PhDr. J. Bavor, prof. MUDr. RNDr.
M. Červinka, CSc., MUDr. Aleš Herman, Ph.D.,
prof. MUDr. J. Mandák, Ph.D., prof. MUDr. V. Maisnar,
Ph.D., MBA, prof. MUDr. V. Palička, CSc., dr.h.c.,
Ing. J. Špelda, Mgr. Radka Tobolková, prof. MUDr.
P. Žáček, Ph.D.

Vydává FN HK a LF HK jako čtvrtletník v Nakla-
datelství ATD Miroslav Všetečka, Dvůr Králové
nad Labem (atd.hk@seznam.cz, tel. 774 167 245)
Vyrobitel tiskárna V&H Print Hlávko s. r. o.

(Elektronickou verzi časopisu - eScan - naleznete
na webových stránkách Lékařské fakulty v Hradci

Králové na adrese <https://www.fnhk.cuni.cz/e-SCAN/>;
archiv časopisu je zveřejněn na webových strán-
kách Fakultní nemocnice na adrese <http://fnhk.cz>
v kapitole O fakultní nemocnici a <http://fnhk.cuni.cz>
v kapitole Informační služby – Časopisy a [facebook.com/Scan.casopis.FNHK.LFHK](https://www.facebook.com/Scan.casopis.FNHK.LFHK))

Pokyny pro autory: Text příspěvku odevzdávejte elek-
tronicky, zpracovaný v editoru Microsoft Word.
Doprovodný obrazový materiál nevklaďte do tex-
tu, ale pošlete samostatně.

Kontaktní adresy:
maisnar@fnhk.cz; juranova@fnhk.cuni.cz

Vážené kolegyně, vážení kolegové, závěrem roku 2024 chci poděkovat všem zaměstnancům Fakultní nemocnice Hradec Králové za jejich práci a nasazení. Ve zdravotnictví se často hovoří o lékařích a nelékařském zdravotnickém personálu, ale pro fungování každé nemocnice je zcela zásadní práce mnoha dalších profesí. Při počtu zaměstnanců FN HK a jejich pracovišť je nemožné poděkovat všem, ale letos bych chtěl zmínit například kolegyně či kolegy z prádelny, která pro Vaši představu každoročně vypere a vyžehlí na 1,5 milionu kilogramů prádla, pracovníky Stravovacího odboru FN HK, kteří ročně připraví přes milion jídel pro pacienty i zaměstnance či všem těm, kteří se starají o to, aby vše v areálu FN HK fungovalo tak, jak má.

I přes stále stoupající náklady na provoz skončí letošní hospodaření FN HK ziskem v řádech stovek milionů korun. Jsou to prostředky, které budou nutné v příštím roce na spolufinancování zahájení významných investičních akcí, ať už se jedná o Modernizaci chirurgických oborů nebo novou budovu Kliniky infekčních nemocí FN HK a další drobnější investice. Stovky milionů korun bude nutné vydat na spolufinancování těchto projektů také v dalších letech.

Rok 2025 bude pro hospodaření Fakultní nemocnice Hradec Králové náročnější také s ohledem na schválenou podobu úhradové vyhlášky, která počítá s nárůstem úhrad pouze o 0,4 procenta. To bude mít při očekávaném vyšším nárůstu nákladů dopad do hospodářských výsledků, přesto vedení FN HK chce udělat maximum pro to, aby hospodaření FN HK jako v předchozích letech skončilo v černých číslech. Současná podoba úhradové vyhlášky bude mít dopad také do některých konkrétních oblastí, úhrady klesají například v oblasti centrové péče, kardiologie či kardiologie a bude nutné se s těmito změnami vypořádat.

I v roce 2025 budou pokračovat v areálu a blízkém okolí stavební práce, ať už se jedná o křižovatku Mileta, projekt univerzitního kampusu či naše vlastní projekty. Je mi jasné, že pro mnoho pacientů i zaměstnanců tyto stavební práce přinášejí určitá omezení. Ta jsou však nutná k tomu, aby bylo možné novou výstavbou dále nemocnici rozvíjet. Prosím o trpělivost a dodržování všech se stavbami souvisejících nařízení. Společně s královéhradeckým magistrátem, hejtmanstvím a dalšími partnery hledáme způsob, jak zajistit výstavbu parkovacího domu před vjezdem do Fakultní nemocnice Hradec Králové, čímž by se podařilo odstranit dlouholetý problém s parkováním, který trápí pacienty i zaměstnance FN HK.

Na závěr mi dovoluji Vám všem popřát pokud možno klidné prožití vánočních svátků s Vašimi nejbližšími a šťastný nový rok 2025. Věřím, že společným úsilím se všichni budeme podílet na tom, že pro FN HK to bude rok úspěšný a podaří se pokračovat v zásadních projektech, které přinesou lepší podmínky pro pacienty, ale i zaměstnance nemocnice.

Těším se na spolupráci

MUDr. Aleš Herman, Ph.D.
ředitel Fakultní nemocnice Hradec Králové

Dětská klinika FN HK získala přístroje za 600 000 korun

Nadační fond Kapka naděje věnoval Dětské klinice Fakultní nemocnice Hradec Králové trojici přístrojů za téměř 600 000 korun. Nová zdravotnická technika bude sloužit dětským pacientům nemocnice. Nadační fond Kapka naděje spolupracuje s královéhradeckou dětskou klinikou dlouhodobě a věnoval jí přístroje za několik milionů korun.

Finanční prostředky na tento dar byly získány díky charitativní akci *O Kapku lepší hokej*, kterou již 5. rokem pořádá Kapka naděje společně s BPA sport marketing a.s. Obrovskou zásluhu na celém výtěžku mají zejména hokejisté, činovníci, kluby, fanoušci a zejména všichni přispěvatelé, kteří se zapojili do příspěvků přes DMS zprávy, přímou podporu účtu NF Kapka naděje přes QR kód, do aukce dressů, přispěli do jedné z kasiček na stadionech, či si zakoupili stužku nebo samolepku. Spojení sportovců a veřejnosti ukázalo obrovskou sílu solidarity a ochoty pomoci tam, kde je to nejvíce potřeba.

„*Jsmo rádi, že můžeme pokračovat v podpoře dětských pacientů hradecké nemocnice, k pořízení trojice těchto přístrojů přispěli všichni ti, kteří se zapojili do projektu O Kapku lepší hokej, moc jim děkuji,*“ uvedla ředitelka Kapky naděje Dita Loudilová. Zástupci fondu, společnosti BPA sport marketing, patron loňského projektu Patrik Luska a za hokejisty hráč královéhradeckého klubu Mountfield HK, Jakub Pour, dorazili do nemocnice osobně předat nové přístroje.

Dětská klinika FN HK získala darem tři přístroje: systém EKG MAC 7, bezdrátový lineární skener a sirolaser. „*Všechny tyto přístroje budeme využívat na další zlepšování péče o nejmenší pacienty nemocnice, ať už se jedná o vyšetření nebo léčbu,*“ uvedla přednostka Dětské kliniky FN HK doc. MUDr. Sylva Skálová, Ph.D.

„*Jsem moc rád, že se celá extraliga dokáže spojit a všechny kluby napříč republikou pomáhají na takto dobrou věc. Projekt nám připomíná, že zdraví si musíme vážit. Věřím, že i v příštích letech bude mít ještě větší ohlas, aby vybrané částky byly co nejvyšší,*“ přeje si hokejový útočník Jakub Pour.

Nadační fond Kapka naděje v současné době pomáhá ve více než pěti desítkách zdravotnických zařízení v celé České republice. Od roku 2000 fond financoval přes pět stovek lékařských přístrojů, realizoval přes 200 projektů v oblasti psychosociální péče a podpořil trojici vědeckých výzkumů v oboru hematologie a onkologie. Celkově fond pomohl částkou více než 200 milionů korun. Více na webu www.kapka-nadeje.cz a www.okapkulepsihokej.cz Ing. Jan Špelda

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
v posledních letech je na mnoha úrovních velmi často diskutována kvalita, úroveň a dostupnost našeho zdravotnictví. Při výměnách názorů odborníků, politiků i laiků v médiích, ve sdělovacích prostředcích nebo na parlamentní scéně. Hlavním motem bývá celkové podfinancování zdravotnictví, regionální nedostupnost zdravotní péče a specifických služeb a nedostatek léků. Dominující v těchto analýzách pak bývá nedostatek lékařů, jejich přesčasová práce a neadekvátní platové ohodnocení.

Je ale možno konstatovat, že do zdravotnictví postupně plyne stále větší suma peněz ze zdravotních pojišťoven i ze státního rozpočtu a že práce lékařů je hodnocena výrazně lépe než dříve, se snahou řešit i celkové počty odpracovaných hodin. A také díky vládnímu programu z roku 2019, který zavázal lékařské fakulty ke každoročnímu navýšení počtu studentů všeobecného lékařství, budou od příštího roku nastupovat do praxe významně vyšší počty absolventů, což by mělo postupně uspokojit potřeby českého zdravotnictví.

Nejnovější analýzy Ústavu zdravotnických informací a statistiky však odhalily ještě další, mnohem závažnější problém. Úzkým hrdlem našeho zdravotnictví totiž v blízké budoucnosti nebude nedostatek lékařů, ale nedostatek pracovníků nelékařských zdravotnických profesí, všeobecných a dětských sester, porodních asistentek, radiologických asistentů, zdravotnických záchranářů, nutričních terapeutů i dalších.

A to hned z několika důvodů. Během 10–15 let se dramaticky změní struktura našeho obyvatelstva. Významně přibude starších obyvatel, především pak těch nad 80 až 85 let. Ruku v ruce s tím je očekáván prudký nárůst nemocnosti v souvislosti s chorobami vyššího věku a seniorů. Mezi ty nejzávažnější zcela jistě patří srdeční selhání, nádorová onemocnění, diabetes se svými komplikacemi i neurologická onemocnění, např. Alzheimerova choroba. Současně však poklesne počet obyvatel mladších věkových skupin v důsledku snížené porodnosti. Silné ročníky z 60. a 70. let totiž byly v dalších desetiletích následovány tzv. reprodukčním deficitem, neboli významně nižší porodností.

Z daného je patrné, že vzroste potřeba kvalifikované ošetrovatelské péče pro nemocné nejen v lůžkových zdravotnických zařízeních, ale i v zařízeních následné péče a pacientů v ambulantní a domácí péči. Otázkou však zůstává, kdo tuto kvalifikovanou péči v celém rozsahu zajistí. Především všeobecných sester a dětských sester nejen v nemocnicích, ale hlavně v terénu, je již dnes nedostatek. V průběhu dalších let však bude nedostatek kritický. Průměrný věk zaměstnanců v těchto profesích je dnes 45–50 let, přičemž 15, resp. 20 % má více než 60 let. A bohužel už dnes je patrný deficit požadovaného počtu kvalifikovaných pracovníků i nedostatečný počet studujících připravujících se na tyto profese.

S přihlédnutím k předchozím kon-

statováním o stárnutí populace, zvýšené nutnosti péče o seniory se závažnými onemocněními a jejich komplikacemi, se znalostí reálného počtu a věkového spektra pracovníků ve jmenovaných profesích, bylo analyzováno riziko až 30% nedostatku, chybějící kapacity kvalifikované ošetrovatelské péče v následujících 10 letech.

Proto ÚZIS, pod vedením prof. Duška, vypracoval materiál, který analyzuje potřeby posílení kapacit těchto odborností. Během příštích 10 let je potřeba výchovy 30 000 absolventů odbornosti všeobecná sestra, dětská sestra a porodní asistence, dále pak 1 500 radiologických asistentů, téměř 2 000 zdravotnických záchranářů a více než 1 000 nutričních terapeutů. Tento materiál, přepracovaný do návrhu víceletého programu, byl představen reprezentantům ministerstev zdravotnictví i školství a politikům obou komor Parlamentu ČR, stejně jako zástupcům lékařských fakult a dalších vysokých škol zapojených do výuky vybraných profesí NLZP. Ve finální formě, jako návrh dlouhodobého programu, pak bude předložen k projednání na Vládě ČR. Tento program by měl v adekvátní výši finančně podpořit dané vysoké školy, vzdělavatele v nelékařských zdravotnických programech, k navýšení počtu studujících, a tak pomoci řešení hrozícího nedostatku profesionálů ve jmenovaných a tolik potřebných profesích.

Jsem velmi rád, že se naše fakulta rozhodla řešit tento problém a společenskou poptávku už nyní, ještě před finálním rozhodnutím o přijetí či nepřijetí navrhovaného programu. K již probíhající výuce ve studijním programu Ošetrovatelství, Všeobecná sestra, jsme od letošního akademického roku 2024/25 otevřeli i bakalářský studijní program Porodní asistence.

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

věřím, že se společnými silami podaří zvrátit tento nepříznivý vývoj a profesionální péče o naše občany, o nás všechny, bude tak v budoucnu zajištěna. Jsem o tom pevně přesvědčen.

Proto mi dovolu, abych Vám všem popřál klidné, pohodové a láskyplné Svátky vánoční a do celého příštího roku 2025 pevné zdraví a osobní pohodu.

*Prof. MUDr. Jiří Mandák, Ph.D.
děkan Lékařské fakulty v Hradci Králové*

Vzdělávání porodních asistentek na Lékařské fakultě v Hradci Králové

Úvod

V letošním akademickém roce zahájilo studium v bakalářském studijním programu 32 studentek. Není tomu poprvé, kdy se na Lékařské fakultě v Hradci Králové porodní asistentky vzdělávaly. Prezenční studium v oboru Porodní asistentka bylo na základě úspěšné akreditace otevřeno již v akademickém roce 2005–2006. Tímto aktem se obor vrátil na Univerzitu Karlovu po více než 100 letech. Tříleté studium tehdy zahájilo 15 studentek a v roce 2008 úspěšně složilo státní zkoušky 10 studentek. Z provozních důvodů však hradecká fakulta již další běhy neotevřela. A dlouho to vypadalo tak, že obnova studia porodních asistentek se stala jen epizodou v dějinách UK.

Akreditováním bakalářského studijního programu Porodní asistence v roce 2022 se opět toto studium vrátilo na naši hradeckou lékařskou fakultu a rozšířilo tak po 1. lékařské fakultě tento typ vzdělávání na Univerzitě Karlově.

Historické souvislosti

Připomeňme si krátce historické souvislosti.

První historicky doložená fakta o vzdělávání a zkoušení

porodních bab jsou spojena právě s Univerzitou Karlovou. V roce 1651 byl vydán dvorní reskript císařem Ferdinandem III., na jehož základě byly porodní báby přiděleny pod univerzitu a její soudní pravomoc. Porodní

báby se tím musely hlásit na univerzitě ke zkoušce anebo předložit věrohodné doklady o svém vzdělání. Teprve po úspěšném absolvování zkoušky a ověření platnosti dokladů dostaly svolení vykonávat babickou praxi a dokonce získaly titul *Magister artis obstriciae*.

Další významný počín se udál za vlády Marie Terezie, kdy byl vydán roku 1753 Zdravotní generální řád, který znamenal velký pokrok ve vzdělávání a v postavení porodních bab. Mimo jiné v něm bylo nařízeno, aby jeden z profesorů Lékařské fakulty Univerzity Karlovy přednášel porodnictví i pro porodní báby (Staňková, 1996).

Porodní asistentky se tak vzdělávaly pod křídly Univerzity Karlovy na její lékařské fakultě až do roku 1891, kdy byla klinika pro vzdělávání porodních bab odloučena od lékařské fakulty a vznikla samostatná škola. Tu založil a vedl prof. Václav Rubeška (Doležal, 2001). Tím bylo vzdělávání v bábictví na Univerzitě Karlově ukončeno.

Současnost

V České republice jsou porodní asistentky vzdělávány jak na univerzitách, tak na vysokých školách neuniverzitního typu. Studijní program porodní asistence se vyučuje na fakultách či ústavech zaměřených na výuku nelékařských zdravotnických oborů, které mají různě dlouhou tradici výuky v oboru porodní asistence.

Znovuotevření bakalářského studijního programu souvisí s ustanovením samostatného Ústavu nelékařských studií a také s naplňováním jednoho ze strategických plánů rozvoje fakulty a sice rozšiřovat nabídku bakalářských studijních programů.

Prvotní impuls sehrálo setkání proděkana pro bakalářské studijní programy doc. MUDr. RNDr. Milana Kašky, Ph.D., vedoucí v té době Oddělení Ošetřovatelství Mgr. Evy Vachkové, Ph.D. s tehdejší přednostou Porodnické a gynekologické kliniky prof. MUDr. Jiřím Špačkem, Ph.D. a vrchní sestrou kliniky Bc. Ivetou Liebichovou, na kterém proběhlo jednání o obnovení výuky porodních asistentek na Lékařské fakultě v Hradci Králové na základě nové akreditace. Zároveň byly tyto aktivity konzultovány s vedením Dětské kliniky Fakultní nemocnice Hradec Králové. Bylo dohodnuto, že se započne s přípravou žádosti o akreditaci, která musí být zpracovaná v souladu s Kvalifikačním standardem přípravy na výkon zdravotnického povolání Porodní asistentka k vyhláše č. 39/2005 Sb. přípravy na výkon zdravotnického povolání Porodní asistentka včetně názvu bakalářského studijního programu Porodní asistence. Délka studia musí být tříletá a cílem bude, aby absolventi daného programu byli odpovídajícím způsobem připraveni k výkonu zdravotnického povolání porodní asistentka. Vzhledem k požadavku na rozsah praktické výuky o délce 1 800 hodin, která je povinnou součástí studijního programu podle Vyhl. č. 39/2005 Sb., je studijní program profesně zaměřený. V roce 2021 odsouhlasily orgány fakulty přípravu žádosti o akreditaci a koncem roku 2021 se vyskytla možnost přípravy studijního programu zpracovat v rámci projektu, který byl financován z Národního plánu obnovy (NPO) pro oblast vysokých škol pro roky 2022–2024 z evropského Nástroje pro oživení a odolnost.

Zásahu, že se iniciovaly kroky k uskutečnění tohoto zámě-

ru a že se vše podařilo dovést zdárně ke konci, mají již výše zmiňované osobnosti a dále také děkan Lékařské fakulty prof. MUDr. Jiří Mandák Ph.D., prof. MUDr. Marian Kacerovský, Ph.D. bývalý garant studijního programu, MUDr. Pavel Kopecký, Ph.D. přednosta PGK, MUDr. Jaroslav Thierry Kříž, Ph.D. garant studijního programu, Mgr. Eva Vachková, Ph.D. přednostka Ústavu nelékařských studií, Mgr. Jana Matulová garant odborných předmětů a z Grantového oddělení Ing. Eva Macourková a koordinátorka projektu NPO Ing. Radka Dvořáková.

Finanční prostředky tedy bylo možné čerpat v období 2022–2024 pouze na přípravu SP, nikoli na jeho realizaci. Výstupem projektu pak byla akreditační žádost, studijní opory /materiály, simulátory (interaktivní porodnický simulátor Viktorie, nezralý a zralý novorozenec, porodnická torza, simulátor ultrazvukového vyšetření) a zdravotnické vybavení (novorozenecké a porodnické lůžko, novorozenecká postýlka). Akreditaci jsme získali na 10 let do roku 2033. V prostorách Lékařské fakulty v budově teoretických ústavů byla vybudována specifická modelová učebna pro porodní asistentky, která dispozičně a vybavením simuluje porodní box na Porodnické a gynekologické klinice ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové.

Výuka

Studijní plány jsou rozděleny na teoretickou a praktickou výuku. V prvním ročníku studia převažuje teoretická výuka s předměty teoretického základu a průpravnými předměty (např. Anatomie, Základy fyziologie, Základy biochemie, Obecná psychologie, Základy sociologie, Teorie porodní asistence, Postupy v porodní asistenci, Porodnictví I, Péče o ženu v gynekologii I, Porodní asistence I), cizí jazyk – AJ, Výzkum v porodní asistenci). Ve druhém ročníku studia je již kladený důraz na klinickou výuku a s tím související zpracování kazuistik a plánů péče. Základními odbornými předměty jsou např. Farmakologie, Zdravotnická psychologie, Edukační činnost porodní asistentky, Porodnictví II, Péče o ženu v interních oborech, Péče o ženu v chirurgických oborech, Péče o ženu v gynekologii II, Porodní asistence II, Péče porodní asistentky v neonatologii, Seminář k bakalář-

ské práci. Třetí ročník studia je již zaměřen na dokončení bakalářské práce v LS a přípravu ke SZZ. Teoretická výuka se věnuje specializovaným odborným předmětům, mezi něž patří např. Ošetrovatelská péče v pediatrii, Péče o ženu při rizikovém a patologickém těhotenství a porodu, Akutní a kritické stavy, resuscitace v porodní asistenci, Základy fyzioterapie, Základy zdravotnického managementu a kvalita ve zdravotnictví, Primární a komunitní péče v porodní asistenci, Paliativní péče.

Plánujeme ve spolupráci s vedením Porodnické a gynekologické kliniky a Dětské kliniky zajistit, aby všechny studentky v 1. ročníku a v zimním semestru 2. ročníku absolvovaly praxi v porodní asistenci na výše uvedených klinikách Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Aby tak získaly řadu cenných poznatků a dovedností týkajících se perinatologické problematiky, těhotenství s nízkým a vysokým rizikem, fyziologických a rizikových porodů, ošetřování zralých i nezralých novorozenců, gynekologických onemocnění a jejich řešení. Teoretickou výuku, semináře a praktická cvičení budou vést zkušení lékaři, porodní asistentky a dětské sestry z Porodnické a gynekologické kliniky, Dětské kliniky. Dále interní vyučující z Ústavu nelékařských studií a z dalších teoretických ústavů Lékařské fakulty. Vysoká odborná úroveň bude zajištěna odborníky z řad klinických oborů a zázemím špičkově vybavených klinických pracovišť Fakultní nemocnice v Hradci Králové.

Po celou dobu studia bude naše studující provázet Deník praxe/logbook, ve kterém jim bude potvrzována nejen docházka a hodnocení z jednotlivých praxí v porodní asistenci, ale i jednotlivé odborné výkony. Ty zahrnují 100 prenatal-

ních vyšetření u jednočetného těhotenství, ošetřování 50 těhotných žen s rizikovým těhotenstvím hospitalizovaných na odděleních těhotných, 40 samostatně odvedených fyziologických porodů, 20 asistencí u patologického porodu, 20 kontrol a ošetření porodních cest (sutura epiziotomie a ruptury perinea do II°), 100 poporodních ošetření a vyšetření novorozence, 100 poporodních vyšetření (IV. doba porodní), 100 vyšetření v šestinedělí, 30 ošetření v šestinedělí u matek a novorozence vyžadujících zvláštní péči, 10 asistencí u resuscitace novorozence. Studující musí splnit požadavky dané směrnicemi EU a tím získají tzv. „Euroregistraci“.

Závěr

Naším studentkám studijního programu Porodní asistence přejeme, aby je studium na naší fakultě bavilo, aby splnilo jejich očekávání a přineslo jim potřebné profesní znalosti a dovednosti. Děkujeme všem, kteří se podíleli na přípravě tohoto studijního programu i všem, kteří participují a budou participovat na realizaci výuky a zároveň jim přejeme motivované studentky.

Literatura

DOLEŽAL, A. *Od babictví k porodnictví*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2001. 144 s. ISBN 80-246-0277-6

STAŇKOVÁ, M. *Profese porodních bab za Marie Terezie. Sestra*. Praha: Strategie, 1996. roč. VI., č.1 s. 28–29

Mgr. Eva Vachková, Ph.D., přednostka

Mgr. Jana Matulová, zástupkyně přednostky

Ústav nelékařských studií, Lékařská fakulta v Hradci Králové

Noví vedoucí pracovníci

Doc. MUDr. Jiří Ceral, Ph.D.
přednosta I. Interní kardiologické kliniky FN HK

Narodil se v roce 1968. Dětství a mládí prožil v Chotěboři, kde chodil na základní školu a gymnázium. V roce 1992 ukončil studium Lékařské fakulty v Hradci Králové, kde následně absolvoval i doktorandské studium. Od roku 1993 působí na I. Interní klinice FN a LF v Hradci Králové. V roce 2011 se habilitoval v oboru vnitřní lékařství. Jeho hlavním profesionálním zájmem jsou sekundární hypertenze a hypertenze rezistentní na léčbu.

MUDr. Radek Pelouch
primář I. Interní kardiologické kliniky

MUDr. Radek Pelouch se narodil 16. 3. 1975 v Havlíčkově Brodě. Po absolvování gymnázia v Chotěboři (1989–1993) vystudoval Lékařskou fakultu Masarykovy Univerzity v Brně, kterou zakončil promocí v roce 1999.

Od srpna 1999 do května 2003 pracoval na Interním od-

dělení nemocnice v Chrudimi a v roce 2002 složil atestaci I. stupně v oboru Vnitřní lékařství

Od června 2003 pracuje na I. interní kardiologické klinice ve FN v Hradci Králové a v roce 2008 úspěšně složil atestační zkoušku v oboru Kardiologie. V letech 2003 až 2024 pracoval na jednotce intenzivní péče této kliniky, kde od listopadu 2016 zastával pozici vedoucího lékaře. Po celou dobu svého působení ve FN HK se účastní pre- a postgraduální výuky na Lékařské fakultě Karlovy univerzity v Hradci Králové.

Kromě akutní kardiologie se dlouhodobě věnuje problematice srdečního selhání a infekční endokarditidy. Této problematice také věnoval většinu svých publikací a aktivních účastí na odborných akcích České a Evropské kardiologické společnosti. Je také spoluřešitelem několika českých a evropských registrů a grantů.

MUDr. Radek Pelouch je členem České kardiologické společnosti a jejích Asociací akutní kardiologie a srdečního selhání. Je také členem Evropské kardiologické společnosti (European Society of Cardiology (ESC)) a jejích Asociací srdečního selhání a akutní kardiologie (Heart Failure Association of the ESC, Association on Acute CardioVascular Care of the ESC).

Hradecká lékařská fakulta radí, jak zdravě žít

Videopodcasty „Zdravě žít“ Lékařské fakulty v Hradci Králové nabízí originální pohled na zdraví a prevenci, založený na nejnovějších vědeckých poznatcích a odborných doporučeních. Diváci i posluchači tak získají inspiraci, jak žít zdravěji a zlepšit svůj životní styl.

„Každý z nás chce žít v osobní pohodě, trávit méně času nemocí a prodloužit si život v jeho kvalitě! A co víc? Jsme součástí rodin, komunit blízkých a téma zdravotních problémů se nás vždy v nějaké podobě dotýká,“ říká autorka formátu doc. PaedDr. Klaudia Zusková, Ph.D., expertka na zdravý životní styl a prevenci, která je zároveň i moderátorkou videopodcastů spolu s mediálním odborníkem a moderátorem Jakubem Železným.

Oba vedou rozhovory v celkem 12 dílech, které se zaměřují na témata vztahu sportu a zdraví, stárnutí a dlouhověkosti, problémů s chrápáním či obezitou, na problematiku

konzumace jídla ve stresu, nedoslýchavosti, rakoviny, mikroorganismů v lidském těle, ale také třeba na vliv nároků dnešní společnosti na sebevraždy či na to, jak vypadá práce záchranáře a správné poskytnutí první pomoci.

Hosty podcastů jsou špičkoví odborníci z oborů medicíny, kteří nejenže divákům předají své profesní znalosti, ale také se s nimi podělí o osobní zkušenosti a hodnoty, které je ovlivňují v pracovním i soukromém životě. V každém dílu se objeví osobnosti, které řeší aktuální společenské problémy daného tématu s dopadem na zdraví. Rozhovory obohacují autentické výpovědi lidí, kterých se téma osobně dotýká.

Projekt vznikl za podpory Nadačního fondu Aktivní Česko a Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR a pod odbornou garancí přednostky Ústavu preventivního lékařství prof. MUDr. Lenky Borské, Ph.D. Všechny díly naleznete na Youtube kanále LF HK a také na Spotify.

Oddělení propagace a vnějších vztahů LF HK

Mobility Night

Jak vycestovat do zahraničí za studiem? To zajímalo čtyřicet studentů Lékařské fakulty v Hradci Králové, kteří přišli v úterý 22. října do Galerie Na Hradě na 3. ročník Mobility Night. Studenti si v průběhu podvečera poslechli prezentace o možnostech zahraničních výjezdů v rámci fakulty, způsobů jejich financování a také doporučení koordinátorů ohledně těch nejlepších výjezdů. Nechyběly ani tipy od starších studentů, kteří už do zahraničí vyjeli. Na program bylo cestování v rámci Erasmus+, IFMSA stáže, program CEEPUS, stáže na Mayo Clinic nebo 4EU+.

-TZ LF HK-

Zasedání studentských unií

Pořádání každoroční celorepublikové události Zasedání studentských unií bylo letos svěřeno Asociaci studentů medicíny z.s., studentskému spolku při Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové, ve spolupráci se Spolkem českých studentů farmacie při Farmaceutické fakultě Univerzity Karlovy. Vedení akce ze strany UK POINTu se ujal Mgr. Tomáš Konečný, kterému tímto velice děkujeme.

Akce probíhala od 18. 10. do 20. 10. 2024. Po seznámení zástupců jednotlivých studentských unií a spolků proběhly hodnotné diskuse ohledně financování spolků, spolupráce spolků se svými fakultami a právních vztazích mezi nimi. Dalšími projednanými tématy byly vztahy mezi jednotlivými uniemi či předávání rad a tipů ohledně pořádání konkrétních událostí studentskými organizacemi. Mnohé studentské unie či spolky byly takto obohaceny cennými informacemi, které mohou využít ve své budoucí činnosti.

Návštěvníkům jsme ukázali historické centrum Hradce Králové, představili jsme jim nově budovaný Kampus UK v Hradci Králové a společně jsme byli paní doktorkou Kateřinou Štefkovou provedeni po Ústavu anatomie, na kterém jsme navštívili anatomické muzeum a pitevny. Studentům jsme poté v prostorách kolejí Na Kotli prezentovali kurz první pomoci a chirurgického šití.

Děkujeme všem účastníkům! Vřelé díky patří také vedení Univerzity Karlovy, předně panu Mgr. Tomášovi Konečnému, za důvěru vloženou v Asociaci studentů medicíny pro letošní organizaci Zasedání studentských unií.

Za ASM z.s. Filip Urbánek

FN HK dále rozšiřuje služby pro neslyšící

Fakultní nemocnice Hradec Králové dále rozšiřuje služby pro neslyšící, které umožní lepší komunikaci s personálem nemocnice. Na šesti místech v nemocnici jsou od prosince umístěny samolepky s QR kódem, které neslyšící v případě nutnosti nasměrují na službu online tlumočení. Projekt realizuje Unie neslyšících Brno, z.s. ve spolupráci s firmou Deafcom a je podpořený Ministerstvem zdravotnictví ČR.

„Zavedením této služby chceme sluchově postiženým umožnit další možnost komunikace s pracovníky nemocnice v různých situacích, které je mohou potkat,“ uvedla náměstkyně pro ošetrovatelskou péči Fakultní nemocnice Hradec Králové, Mgr. Dana Vaňková.

Tato služba online tlumočení je dostupná v několika nemocnicích. Ve Fakultní nemocnici Hradec Králové najdou neslyšící samolepky s QR kódem na Emergency, stomatologické pohotovosti, v pavilonu interních oborů, klinice otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, a také na hlavní pěší a vjezdové vrátnici.

Neslyšící po načtení QR kódu potvrdí žádost o tlumočení a vyčkají na spojení s tlumočnickem do znakového jazyka, který prostřednictvím videohovoru zajistí komunikaci s personálem nemocnice. Pro využití služby přes QR kód není nutné mít registraci ani staženou aplikaci.

Fakultní nemocnice Hradec Králové již od léta 2021 nabízí sluchově handicapovaným možnost využívat při kontaktu s nemocnicí online službu simultánního přepisu řeči volaného v reálném čase, zajišťovanou ORBI PONTES z.s. Zájemci o využití této služby najdou symbol přeškrtnutého ucha v horním rohu webu nemocnice. Již od roku 2018 jsou ve FN HK na oddělení Emergency a ORL klinice umístěny dva tablety pomáhající v komunikaci s personálem nemocnice v rámci aplikace Tichá linka.

*Ing. Jan Špelda
vedoucí Odboru komunikace FN HK*

Výzkumné projekty Fakultní nemocnice HK

Fakultní nemocnice řeší od letošního roku jeden ze svých dosud největších výzkumných projektů: Biomedicínské indikátory pro personalizovanou medicínu – Projekt BIPOLE

Registrační číslo	CZ.02.01.01/00/23_021/0008439
Hlavní řešitel za FN HK	prof. PharmDr. Ondřej Soukup, Ph.D.
Název programu	Operační program Jan Amos Komenský
Číslo a název výzvy	02_23_021 Mezisektorová spolupráce pro ITI
Žadatel/příjemce	Fakultní nemocnice Hradec Králové
Partner	Univerzita Karlova (Lékařská fakulta v Hradci Králové, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové), Univerzita Pardubice, Univerzita Hradec Králové, Generi Biotech s.r.o.
Doba realizace	1. 1. 2024 – 30. 6. 2028
Celkové náklady	99 716 449,99 Kč z toho dotace: 95 716 449,99 Kč z toho vlastní zdroje: 4 000 000,00 Kč
Projektový tým FN HK	Mgr. Dora Truncová, projektový manažer, Ing. Lucie Radoňová, finanční manažer

Moderní technologie s klinickou praxí propojuje projekt Biomedicínské indikátory pro personalizovanou medicínu – BIPOLE. Odborníci z několika institucí na něm pracují od začátku letošního roku, skončit má v červnu 2028. Projekt má rozpočet téměř 100 milionů korun a je součástí Operačního programu Jan Amos Komenský. Zaměřený je zejména na vývoj inovativních diagnostických a léčebných přístupů pro nejzranitelnější skupiny – novorozence a seniory.

Projekt BIPOLE souvisí s perinatologií, gerontologií a vývojem inteligentních technologií. V oblasti perinatologie cílí na optimalizaci péče o matku, plod a novorozence, s důrazem na bezpečnost farmakoterapie. U seniorů se soustředí na vývoj bezpečných potravních doplňků a léčiv zlepšující kvalitu života. Inovativní technologické přístupy zahrnují například nositelná zařízení a diagnostické systé-

my. Tento multidisciplinární přístup propojuje akademické instituce s aplikačními partnery, tedy Fakultní nemocnici Hradec Králové, obě hradecké fakulty Univerzity Karlovy – Lékařskou fakultu a Farmaceutickou fakultu, Univerzitu Hradec Králové, Univerzitu Pardubice např. se společnostmi Generi Biotech s.r.o., ANUME s.r.o. nebo sítí lékáren IPC.

7. a 8. listopadu se experti zapojení do projektu sešli v Jablonném nad Orlicí. Navzájem si představili pokroky ve svých výzkumných záměrech a naplánovali další výzkumné kroky. Na úvod Ondřej Soukup z Fakultní nemocnice Hradec Králové zdůraznil celkový význam projektu a shrnul jednotlivé výzkumné záměry, následovaly prezentace jednotlivých výzkumných týmů. Marian Kacerovský (FNHK) a Antonín Libra (Generi Biotech) mluvili o výzkumu vlivu zánětu na předčasný porod a možnostech jeho diagnostiky

novými metodami, zatímco Josef Malý (FaF UK) a Martin Doseděl (FaF UK) se věnovali personalizované farmakoterapii zaměřené na těhotné a kojící a lékovému poradenství poskytovanému v rámci projektu v nemocniční lékárně FN HK a vybrané lékárně IPC sítě lékáren. Praktická část setkání zahrnovala kulaté stoly, během nichž probíhaly intenzivní diskuze nad dílčími výzkumnými úkoly.

Druhý den setkání byl o technologických inovacích. Richard Cimler (UHK) prezentoval zařízení pro monitorování vitálních funkcí, která budou využívána hned na 3 klinikách FN HK – Psychiatrické klinice, III. interní gerontometabolické klinice a na Dětské klinice. Oldřich Vyšata (FN HK) představil diagnostické nástroje motorických funkcí u neurodegenerativních onemocnění a Jan Kremláček (LF HK UK)

společně s Naďou Jiráskovou (FN HK) nástroje pro percepční učení, které přináší nový přístup ve zvýšení kvality života seniorů s makulární degenerací prostřednictvím kombinace hyperkorekce a distanční rehabilitace. Finanční manažerka projektu Lucie Radoňová (FN HK) připomněla závazky projektu vzhledem k blížícímu se termínu odevzdání první monitorovací zprávy a Barbora Zoubková (FN HK) vysvětlovala podstatu otevřené vědy a správy dat, což zdůraznilo závazek projektu ke sdílení výsledků a transparentnosti.

Setkání v Jablonném nad Orlicí bylo příležitostí nejen pro odborné diskuze, ale i pro navázání užších pracovních vazeb mezi jednotlivými týmy. K tomu přispěl i neformální společenský večer, kdy si odborníci například prohlédli tamní minipivovar.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Přenos inovací z výzkumu do praxe: Program SIGMA podporuje aktivity „Proof of Concept“

Registrační číslo	TQ11000039
Hlavní řešitel za FN HK	Mgr. Lucie Bartošová, Ph.D., RTTP
Název programu	TAČR SIGMA
Číslo a název výzvy	TAČR SIGMA Proof of Concept
Žadatel/příjemce	Fakultní nemocnice Hradec Králové
Doba realizace	1. 9. 2024 – 31. 8. 2028
Celkové náklady	9 500 000 Kč z toho dotace: 7 600 000 Kč z toho vlastní zdroje: 1 900 000 Kč

Nejen fakultní nemocnice, ale i další zdravotnická zařízení se čím dál častěji stávají místem, kde vznikají zajímavé inovace, ale vzhledem k dlouhé cestě na reálný trh, jen málo z nich nakonec dosáhne reálného uplatnění. Přenos výsledků výzkumu do praxe totiž často vyžaduje významnou podporu – od prvotní myšlenky až po její realizaci. Právě pro tento účel vznikl program SIGMA Technologické agentury České republiky (TAČR), jehož klíčovým cílem je podpora aktivit „Proof of Concept“ (PoC) ve výzkumných organizacích. Tyto projekty tak pomáhají ověřovat, zda jsou nové technologie, produkty nebo postupy realizovatelné a připravené na využití v praxi, například právě ve zdravotnictví.

„Proof of Concept“ označuje fázi, kdy se testuje, zda má

daný výsledek výzkumu praktické využití. Jde o proces, který zahrnuje technické testování, ověřování funkčnosti, analýzu tržního potenciálu a přípravu ochrany duševního vlastnictví. Ve zdravotnictví může PoC například pomoci ověřit efektivitu nového diagnostického přístroje, testovat nové léčebné postupy, vyrobit prototyp pomůcky nebo optimalizovat technologie, které zlepšují péči o pacienty.

Program SIGMA tímto způsobem podporuje výzkumné organizace, aby mohly rychleji a efektivněji posouvat své nápady blíže do praxe. Využití prostředků na PoC zvyšuje šance, že výsledky výzkumu budou komerčně úspěšné a přinesou reálný užitek, například lepší péči o pacienty nebo urychlí diagnostiku. Výzkumné organizace tak díky tomuto

V letošním roce proběhla dvě kola interní soutěže na podporu Proof of Concept aktivit, z nichž byly celkem 3 projekty přijaty k realizaci:

Řešitel	Název projektu
MMDr. Jan Schmidt, Ph.D. (Stomatologická klinika)	Nástroj pro vybavení zubního kořene z lůžka
PharmDr. Jan Marek, Ph.D. (Centrum biomedicínského výzkumu)	Dezinfekční kompozice na bázi vysoce účinných kvartérních amoniových solí
Mgr. Rudolf Kupčík, Ph.D. (Centrum biomedicínského výzkumu)	Validace metody nového způsobu průkazu monoklonálních gamapatí v séru

programu získávají finanční podporu, která jim pomáhá zaměřit se na klíčové aspekty vývoje. FN HK realizuje PoC projekty již od roku 2015, jak s podporou TAČR, tak zdrojů institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj FN HK. Za tu dobu bylo podpořeno více jak 20 projektů a výsledky některých z nich jsou skutečně využívány v praxi jako např. hlavokřční ortéza nebo rehabilitační podložka.

Začátkem března 2025 vyhlásí Centrum transferu biomedicínských technologií (CTBT) třetí kolo této soutěže. Svě

nápady můžete už teď konzultovat a posílat vedoucí CTBT Mgr. Lucii Bartošové, Ph.D., RTTP na e-mail lucie.bartosova@fnhk.cz.

Program SIGMA je tak důležitým nástrojem výzkumných aktivit, který umožňuje vědeckým nápadům nezůstávat jen „na papíře“, ale pomáhá jim najít cestu k reálnému využití tam, kde je to nejvíce potřeba – v každodenní praxi.

Ing. Barbora Zoubková

Centrum transferu biomedicínských technologií

Odbor podpory výzkumu Fakultní nemocnice Hradec Králové

Noc vědců s rekordní návštěvností

V pátek 27. září zaplnili Výukové centrum Lékařské fakulty v Hradci Králové návštěvníci dalšího ročníku Noci vědců. Tématem této celorepublikové vědecko-popularizační akce byla Proměna a program lékařské fakulty přilákal rekordní počet lidí – letos dorazilo **více než 960 návštěvníků**.

Program plný přednášek, workshopů a komentovaných ukázek si letos pro širokou veřejnost připravily tyto ústavy a kliniky: Ústav anatomie, Ústav patologické fyziologie a Ústav lékařské biofyziky, Ústav nelékařských studií a Porodnická a gynekologická klinika, Ústav preventivního lékařství, Fingerlandův ústav patologie, Stomatologická klinika a Plicní klinika. Zábavnou stopovací hru pak Oddělení propagace a vnějších vztahů LF HK. **Všem zapojeným patří velké poděkování!**

Přednáškovou část večera zahájila Ing. Hana Střítecká, Ph.D., z Ústavu preventivního lékařství. Na její přednášce se posluchači mj. dozvěděli, jaké problémy v sobě skrývají vysoce zpracované potraviny a imitace potravin nebo jak správně vybírat i kulinářsky připravovat potraviny tak, aby neztratily cenné živiny. Přednosta Plicní kliniky doc. MUDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., v následující přednášce podrobně vysvětlil fungování respiračního systému a to, jakým způsobem negativně ovlivňuje orgány v těle kouření klasických a elektronických cigaret, a dále se věnoval vybraným respiračním onemocněním, jejich diagnostice a léčbě.

Jako třetí v pořadí se konala přednáška MUDr. Petry

Kašparové, Ph.D., z Fingerlandova ústavu patologie. Paní doktorka podrobně seznámila posluchače s historií oboru patologie a samotného pracoviště i s tím, jak se práce patologů vyvíjela až do současnosti. Sérii přednášek zakončil MUDr. Petr Hájek, Ph.D., z Ústavu anatomie, který posluchačům ukázal, jak probíhala výuka anatomie na naší fakultě v minulosti a co vše jim dnes ve výuce umožňují moderní technologie.

Praktický program plný ukázek si pro návštěvníky připravil Ústav nelékařských studií ve spolupráci s Porodnickou a gynekologickou klinikou. Návštěvníci si mohli vyzkoušet různé výukové pomůcky budoucích porodních asistentek – ultrazvuk na simulátoru těhotenského břicha, realistický model novorozence či modely znázorňující vývoj plodu v těle matky od početí k porodu. Program Ústavu anatomie pomocí různých snímků a výukových modelů návštěvníky seznámil s tím, k jakým zásadním změnám dochází v lidském těle od narození až do dospělosti.

Stomatologická klinika návštěvníkům předvedla, jakým způsobem se modeluje korunka zubu v digitálním prostředí, a v průběhu večera její zaměstnanci vytvořili pomocí skeneru celkem 130 (!) lidem virtuální model jejich chrupu, který si pak mohli s sebou odnést na flash disku pro příp. 3D tisk. Nutno říci, že zájemců o skenování bylo více, ale z kapacitních důvodů museli mnohé odmítnout.

Ústav patologické fyziologie a Ústav lékařské biofyziky nabídly návštěvníkům exkurzi do světa optických klamů a toho, jak vidí lidé se zrakovou vadou. Zároveň si zájemci mohli nechat změřit zrakově evokované potenciály – tedy to, jak rychle jim putuje informace z oka do mozku. Fingerlandův ústav patologie představil návštěvníkům proměnu práce patologů od minulosti do současnosti, a umožnil jim podívat se na různé zajímavé preparáty pod mikroskopy.

V průběhu večera se lidé také mohli zastavit v relax zóně, jejíž součástí byl dětský koutek s medvídkovou nemocnicí a tematický selfie koutek. Děti zaujala i hra Vědecká stopovaná, ve které hledaly po budově herní karty s úkoly a po správném vyluštění kódu si mohly odnést z truhly poklad.

Mgr. et Mgr. Hana Živná

Oddělení propagace a vnějších vztahů LF HK

III. Český hematologický a transfuziologický sjezd

Ve dnech 15.–17. 9. 2024 se v Kongresovém centru Aldis v Hradci Králové uskutečnil III. Český hematologický a transfuziologický sjezd.

Akce je pořádána Českou hematologickou společností a Společností pro transfuzní lékařství. Tento ročník dostala k pořádání hradecká hematologie. Předchozí ročníky se konaly v Praze a Olomouci.

Záštitu poskytli ředitel Fakultní nemocnice Hradec Králové MUDr. Aleš Herman, Ph.D., děkan Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové prof. MUDr. Jiří Mandák, Ph.D., děkan Farmaceutické fakulty prof. PharmDr. Jaroslav Roh, Ph.D., děkan Fakulty vojenského zdravotnictví prof. MUDr. Roman Chlábek, Ph.D. a primátorka statutárního města Hradec Králové Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D.

Sjezd využil kapacitu Hotelu Aldis a kongresového centra Aldis, které již sice designově neodpovídá době, nicméně poskytuje poměrně rozsáhlé zázemí pro program, výstavu posterů i večerní program. I když před centrem zrovna kulminovalo Labe, nebylo nutné program nijak upravovat. Přednášelo se ve 4 hlavních sálech a doprovodný program probíhal v nedalekém hotelu Aldis.

V úvodu programu předal předseda hematologické společnosti prof. MUDr. Pavel Žák, Ph.D. řadu ocenění za práci pro společnost a výjimečné výkony v oboru. Mezi oceněnými jubilanty byli prof. MUDr. Jaroslav Čermák, CSc., prof. MUDr. Roman Hájek, Ph.D., MUDr. Miloslava Matýšková, prof. MUDr. Petr Cetkovský, Ph.D., MUDr. Heidy Mociková Ph.D., doc. MUDr. Zdeňka Gašová CSc. a MUDr. Jiří Masopust. Čestnou medaili ČHS ČLS dostala Zdenka Pavlíková, vedoucí laborantka hematologické laboratoře ve FN HK. Tak jako každý rok byly oceněny nejlepší publikace v hematologii v roce 2023. Cenu za publikace obdrželi doc. MUDr. Kateřina Machová Poláková Ph.D., MUDr. Michael Svatoň Ph.D. a MUDr. Jana Karolová. Nutno zmínit, že se jednalo o originální práce publikované v těch nejprestižnějších odborných časopisech.

Odborný program sjezdu pokrýval všechna hlavní hema-

tologická témata a na jeho organizaci se aktivně podíleli zástupci odborných sekcí České hematologické společnosti. Do Hradce Králové dorazilo více než 700 účastníků z celé ČR. Nižší účast hematologů ze severní Moravy byla bohužel dána současně probíhající povodní. Konference se věnovala aktuální hematologickým tématům – například adoptivní buněčné terapie virově specifickými T-lymfocyty, terapii CAR-T nebo praktickým tématům jako je např. konzultační hematologie a management krvácivých stavů. Posterová část kongresu byla výjimečně bohatá a velmi kvalitní. I proto se těšila neobvykle velkému zájmu účastníků.

Zazněly i přednášky z oboru transfuziologie, laboratorního segmentu a přednášky s problematikou trombózy a hemostázy. Na sjezd se podařilo pozvat i řadu zahraničních hostů (distančně i prezenčně). Aktuální a velmi zajímavá byla přednáška Dr. Fabiana Müllera (Německo) o využití CAR-T terapie v léčbě autoimunních onemocnění (především SLE) nebo Dr. Adriána Mosquera Orgueira (Španělsko) o využití umělé inteligence v designování studií a analýze rozsáhlých registrů pacientů s myelomem. Nedělní program završila populárně naučná přednáška prof. MUDr. Zdeňka Ráčila Ph.D., který se věnuje srpkovité anémii a její terapii na dětské klinice v Ugandě, kde je toto (v ČR vzácné) onemocnění často příčinou úmrtí. Po přednášce prof. Žák předal prof. Ráčilovi darem odkoupené, ale již vyřazené monitory, které poslouží pro léčbu pacientů nejen se srpkovitou anémií na klinice u Viktoriina jezera v Ugandě. Na pondělní večerní program se podařilo domluvit vystoupení Pražského filmového orchestru, který zahrál známé filmové melodie od skladatelů Johna Williamse či Hanse Zimmera (např. z filmů Inception, Star Wars, Indiana Jones nebo Pán prstenů). Vědeckou konferenci slavnostně ukončil a závěrečné slovo pronesl prezident konference prof. Žák a zároveň účastníky pozval na tradiční konferenci trombózy a hemostázy, která se konala také v Hradci následující měsíc.

*prof. MUDr. Pavel Žák, Ph.D.
MUDr. Milan Košťál, Ph.D.)*

IV. interní hematologická klinika FN HK

Čestná medaile pro Zdenku Pavlíkovou

Prof. Ráčil při své přednášce o práci na dětské klinice v Ugandě

XX. Soudnělékařský den pro orgány činné v trestním řízení

Dne 24. 9. 2024 proběhl v Kongresovém centru Aldis v Hradci Králové XX. soudnělékařský den pro orgány činné v trestním řízení pořádaný Ústavem soudního lékařství LF UK a FN Hradec Králové. Akce byla finančně podpořena Fakultní nemocnicí Hradec Králové, městem Hradec Králové a Lékařskou fakultou UK v Hradci Králové. Přednáškový den se těšil účasti 290 posluchačů z řad policistů Královéhradeckého kraje a okolních krajů, státních zástupců, soudců, techniků OKTE a dalších. Akci zahájil a svým slovem provázal prim. MUDr. Miroslav Šafr. Před započítáním prvního odborného bloku krátce vystoupili a přivítali posluchače děkan LF v Hradci Králové prof. MUDr. Jiří Mandák, Ph.D. a ředitel Fakultní nemocnice MUDr. Aleš Herman, Ph.D. Součástí úvodního zahájení bylo také sdělení přednosta Ústavu soudního lékařství, prof. MUDr. Petra Hejny, Ph.D., MBA rekapitulující historii této akce od prvo počátku do nynější doby.

Odborný program, rozdělený do dvou bloků čítal celkem 8 odborných příspěvků. První blok, tematicky zaměřen

na identifikaci těla neznámé totožnosti, obsahoval přehledovou přednášku na toto téma ze soudnělékařské perspektivy, vyžádanou přednášku hosta MUDr. Petra Bednáře, Ph.D. pojednávající o identifikaci jedince podle chrupu a další vyžádanou přednášku hosta MUDr. Borise Ťažkého, Ph.D. shrnující zkušenosti soudního lékaře z měsíční mise na Ukrajině.

První blok byl doplněn sdělením týkajícím se úmrtí většího počtu osob, včetně názorných kazuistických sdělení z naší praxe. Druhý blok sestával ze sdělení zaměřených na rozšířenou sebevraždu (včetně případů z praxe), experimentální využití postmortem CT angiografie, tři případy fatální intoxikace dusitanem sodným a primitivní chování člověka v extrémních situacích ze soudnělékařského pohledu. Návštěvníci akce mohli o přestávkách ve foyer shlédnout postery zaměřené na význam tetovází u zemřelých osob, úraz elektrickým proudem o vysokém napětí, diagnostiku utonutí, otisková poranění u účastníků dopravních nehod a knihu Ti, kteří se rozhodli. Všechna sdělení se těšila velkému zájmu a diskuzi.

MUDr. Dalibor Kovařík

Hradecké dermatovenerologické dny 2024

Ve dnech 9. 10.–10. 10. 2024 proběhl v Hradci Králové v budově Nového Adalbertina II. ročník kongresu Hradecké dermatovenerologické dny. Kongres pořádala Klinika nemocí kožních a pohlavních Lékařské fakulty a Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Jednalo se o celostátní akci se sekcemi pro lékaře a sestry. Kongres byl zahájen úvodním slovem přednostky Kliniky nemocí kožních a pohlavních v Hradci Králové docentky MUDr. Jarmily Čelakovské, dále účastníky kongresu přivítal ředitel Fakultní nemocnice v Hradci Králové MUDr. Aleš Herman Ph.D. Proslou se dále ujal děkan Lékařské fakulty v Hradci Králové profesor Jiří Mandák Ph.D. a paní náměstkyně pro ošetrovatelkou péči Mgr. Dana Vaňková. Kongresu se účastnilo 200 registrovaných lékařů a sester.

V lékařské sekci zazněly přednášky na téma z oblasti imunologie, alergologie, histopatologie, dermato-onkologie, dětské dermatologie, autoimunitních a puchýřnatých onemocnění, venerologie, psoriázy a dalších onemocnění.

V bloku imunologie přednášeli odborníci z Ústavu klinické imunologie a alergologie ve FN Hradec Králové. Pan profesor Krejsek přednesl poznatky týkající se psoriázy a prezentoval výsledky dlouhodobé komplexní vědecké práce zaměřené na výzkum patofyziologie psoriázy, které byly získány ve spolupráci s pracovníky Kliniky nemoci

kožních a pohlavních LF HK a FN HK, Ústavu preventivního lékařství a Ústavu klinické imunologie a alergologie LF a FN Hradec Králové. Paní docentka Pavlína Králíčková se zabývala riziky dlouhodobého podávání biologické terapie u autoimunitních onemocnění, docent Jakub Novosad se zabýval riziky biologické léčby u pacientů s bronchiálním astmatem. V onkologické sekci zazněla přednáška profesora Jana Laca z Ústavu patologie FN Hradec Králové, která byla věnována histopatologickým molekulárně genetickým a imunohistochemickým charakteristikám melanomu kůže a sliznic. Pan doktor Jindřich Kopecký z Kliniky onkologie a radioterapie FN Hradec Králové ve své přednášce poskytl historický kontext vývoje léčby melanomu a uvedl klíčové momenty v pokrocích, které vedly k současným terapeutickým přístupům. Na tuto přednášku navázal primář MUDr. Aleš Fibír Ph.D. z oddělení Plastické a estetické chirurgie ve FN HK, který se zaměřil na chirurgickou léčbu melanomu. V bloku dermato-onkologie zazněla přednáška profesora Viktora Chroboka z ORL kliniky FN Hradec Králové, který se zabýval léčbou melanomu v oblasti hlavy a krku. Dále v tomto bloku proběhla přednáška na téma maligní adnexální kožní nádory od pana doktora Miroslava Dury ze Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. V bloku dermato-onkologie vystoupila se svým sdělením paní doktorka Simona Vachatová z Kliniky nemocí kožních a pohlav-

ních ve FN Hradec Králové a ve své přednášce se zaměřila na kožní nádory hlavy a krku.

Dětské dermatologii se věnovala paní doktorka Jiřina Bartoňová z Kliniky nemocí kožních a pohlavních ve FN Hradec Králové a prezentovala svoje zkušenosti s léčbou dupilumabem u dětských pacientů a dále se věnovala problematice vaskulitid u dětí.

V bloku puchýřnatá onemocnění zazněly přednášky na téma dermatitis herpetiformis od pana docenta Miloslava Salavce z Kliniky nemocí kožních a pohlavních FN HK, paní profesorka Hana Jedličková z I. dermatovenerologické kliniky Lékařské fakulty MU a Fakultní nemocnice U sv. Anny v Brně přednesla sdělení na téma puchýřnatá onemocnění s negativitou protilátek. V bloku venerologie zazněla přednáška paní doktorky Kristýny Sokolové z Dermatovenerologické kliniky Fakultní nemocnice Bulovka týkající se opičích neštovic. Pan doktor Filip Skokan z I. dermatovenerologické kliniky Lékařské fakulty MU a Fakultní nemocnice U sv. Anny v Brně se zaměřil na aktuální vědeckou činnost v oblasti syphilis jako genetickou variabilitu patogenu a kultivace in vitro a uvedl potencionální přínos těchto poznatků pro klinickou praxi. Se zajímavým kasuistickým sdělením „Není spirocheta jako spirochéta“ vystoupila v bloku venerologie MUDr. Lenka Čáková z Kliniky nemocí kožních a pohlavních FN HK.

Terapií psoriázy u seniorů se zabýval pan docent Filip Rob z Dermatovenerologické kliniky Fakultní nemocnice Bulovka. V rámci této prezentace byly předneseny výsledky dosud provedených studií týkající se bezpečnosti a účinnosti biologické terapie u seniorů nejen ze zahraničí, ale i v rámci naší populace s následným doporučením přístupu léčby u těchto pacientů. Léčbou psoriázy se ve svém přednášce zabývala primářka Kliniky nemocí kožních a pohlavních FN HK MUDr. Marie Jandová Ph.D., která prezentovala biologický lék bimekizumab, MUDr. Věra Pellantová z Kliniky infekčních nemocí FN HK ve své přednášce týkající se pásového oparu uvedla, že v současné době je možné infekci předcházet pomocí vakcinace.

Další zajímavá sdělení se týkala vzácnějších kožních dermatóz jako je pyoderma gangrenosum, kde o možnostech diagnostiky a léčby promluvila docentka Veronika Slonková z kožního oddělení Nemocnice Znojmo a z Lékařské fakulty MU Brno. „Vaskulitidy z pohledu dermatologa“ byl název přednášky pana docenta Ondřeje Kodeta z Dermatovenerologické kliniky 1. lékařské fakulty UK a Všeobecné fakultní nemocnice Praha, Kromě toho měl pan docent i další přednášku s názvem Rituximab v léčbě pemphigus vulgaris.

Další zajímavá sdělení měla paní profesorka Monika Arenbergerová z Dermatovenerologické kliniky 3 LF UK v Praze

s názvem „Hi-dradenits suppurativa – nové přístupy v systémové a chirurgické léčbě“. Pan profesor Arenberger ze stejného pracoviště vystoupil s přednáškou „Nová léčba alopecia areata“. Docent Karel Ettler z Kliniky nemocí kožních a pohlavních FN HK se ve svém sdělení zabýval fototerapií. Paní docentka Jarmila Čelakovská, přednostka Kliniky nemocí kožních a pohlavních FN HK, vystoupila s výsledky své vědecké práce týkající se sledování imunologického profilu u pacientů s atopickou dermatitidou a ve své další přednášce shrnula dosavadní zkušenosti s terapií dupilumabem u této skupiny pacientů.

V sesterské sekci, která proběhla pod záštitou vrchní sestry Kliniky nemocí kožních a pohlavních v Hradci Králové paní Jany Krpatové, zazněly přednášky na témata hojení ran, lymfologie a venerologie. Pro sestry byly připraveny i workshopy jako využití podtlakové terapie v ambulanci a plusy a mínusy radioterapie. V sekci sester zazněly přednášky na různá témata např. pemphigus vulgaris od paní Anny Fabiánové z 1. dermatovenerologické kliniky Lékařské fakulty MU a Fakultní nemocnice U sv. Anny v Brně. Kasuistické sdělení „Parastomální pyoderma gangrenosum u pacientky s agresivním průběhem Crohnovy choroby“ přednesla paní Hana Štilcová z II. interní gastroenterologické kliniky FN HK. Z Kliniky nemocí kožních a pohlavních FN HK zazněly přednášky na témata jako „Dietní opatření při lymfedému“ od paní Gabriely Knížkové, Taping v lymfologii zmínila paní Andrea Mencáková, Kasuistiky z dětské ambulance měla Kateřina Šedivková. V sesterské sekci dále zazněly přednášky na téma lymfedému, přednesla Lenka Krupová (kožní oddělení, Fakultní nemocnice Ostrava). Komplexní péči o pacienty s Epidermolysis bullosa, tzv. nemocí motýlích křídel zmínila paní Magda Hrudková (DEBRA ČR, z. ú., Brno). DEBRA ČR je pacientská organizace, která vhodně doplňuje péči zdravotníků o pacienty s Epidermolysis bullosa.

Kongres byl uspořádán ve spolupráci s agenturou Signify Production.

*doc. MUDr. Jarmila Čelakovská, Ph.D.
Klinika nemocí kožních a pohlavních FN HK*

XXX. královéhradecké ošetřovatelské dny

Ve dnech 12.–13. září 2024 proběhly v prostorách EA Congress Hotel Aldis Hradec Králové jubilejní XXX. královéhradecké ošetřovatelské dny. Tradičně je pořádá Česká asociace sester – Region Hradec Králové za podpory Fakultní nemocnice Hradec Králové, Lékařské fakulty UK v Hradci Králové a Nadace pro rozvoj v oblasti umělé výživy, metabolismu a gerontologie. Záštitu nad akcí převzal prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR – ministr zdravotnictví ČR, Mgr. Martin Červíček, brig. gen. v.v. – hejtmán Královéhradeckého kraje a Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D. – primátorka města Hradec Králové.

Hlavními tématy kongresu byly 30 let pořádání Královéhradeckých ošetřovatelských dní, Jak nám pomáhají moderní technologie, Ošetřovatelská péče o pacienty s kožními defekty, dekubity, Kazuistiky z ošetřovatelské praxe a Vzdělávání.

Pozvání na akci jako čestní hosté přijali, Mgr. Et. Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D., primátorka Města Hradec Králové, MUDr. Aleš Herman, Ph.D., ředitel Fakultní nemocnice Hradec Králové, prof. MUDr. Jiří Mandák, Ph.D., děkan Lékařské fakulty UK v Hradci Králové, PhDr. Jana Nekudová, ředitelka Národního centra ošetřovatelství a nelékařských oborů, Mgr. Martina Šochmanová, MBA, prezidentka České asociace sester, Mgr. Jana Heřmanová, zástupkyně ředitelky VOZŠ a SZŠ Hradec Králové a Mgr. Alice Strnadová, MBA, ředitelka odboru ošetřovatelství a nelékařských povolání Ministerstvo zdravotnictví ČR, která předala Mgr. Vaňkové u příležitosti jubilejního kongresu děkovný dopis ministra zdravotnictví ČR prof. MUDr. Vlastimila Válka, CSc., MBA, EBIR. „Velmi oceňujeme úsilí, které z pozice náměstkyně pro ošetřovatelskou péči fakultní nemocnice věnujete rozvoji ošetřovatelství, výuce studentů, přednáškové činnosti i participace na různých projektech, které vedou ke zvýšení kvality ošetřovatelské péče.“ Byli jsme potěšeni, že pozvání na kongres přijala i Mgr. Iveta Lazorová, Ph.D., MPH, dipl. p. a., prezidentka Slovenské komory sestier a pôrodných asistentiek. Čestné hosty a účastníky přivítala náměstkyně pro ošetřovatelskou péči FN Hradec Králové Mgr. Dana Vaňková a předsedkyně České asociace sester – Region Hradec Králové Bc. Ivana Rođanová.

Součástí slavnostního zahájení kongresu bylo hudební vystoupení Trombonového kvarteta z pardubické konzervatoře.

Bylo nám ctí přivítat a poděkovat sestřím a členkám ČAS, které stály u zrodu Královéhradeckých ošetřovatelských dní před 30 lety. Jmenovitě za všechny paní Jaroslavě Pečenkové a Bc. Haně Ulrychové. Jsme rádi, že kongres je místem pro setkávání a sdělování si zkušeností již několika generací sester.

Po oba dny zaznělo celkem 41 zajímavých přednášek, vystaveny byly 2 postery s odbornou tematikou. První den kongresu zaznělo sdělení Mgr. Ivety Lazorové, Ph.D., MPH, dipl. p. a., prezidentky Slovenské komory sestier a pôrodných asistentiek, kde jsme si vyslechli úspěchy a problémy sester na Slovensku. Účastníky kongresu zaujala například přednáška Moderní technologie v diagnostice obezity: Cesta k personalizované léčbě a prevenci MUDr. Tomáše Soukupa. O své zkušenosti se také podělily přednášející sestry z oblasti léčby ran, kde byly prezentovány velice zajímavé podrobné kazuistiky, například sdělení Bc. Barbory Blažkové z FN Plzeň, oddělení plastické chirurgie Lipografting jako součást sekundární prevence dekubitů a hojení chronických ran.

Součástí bohatého odborného programu byl i křest knihy „Láska, která nás přesahuje“ autorky Jany Sieberové. Kniha je svědectvím pozůstalých lidí, kteří pečovali o své blízké doma.

Chtěly bychom za celý organizační výbor kongresu touto cestou poděkovat všem, kteří se podíleli na velice kvalitním, odborně a na vysoké úrovni připraveném kongresu včetně jeho zajištění, všem přednášejícím za jejich pečlivě připravené a zpracované přednášky. Doufáme, že se i na příštích XXXI. královéhradeckých ošetřovatelských dnech opět sejdem v hojném počtu.

Těšíme se na setkání s Vámi opět v září 2025.

*Mgr. Dana Vaňková
náměstkyně pro ošetřovatelskou péči
Mgr. Ivana Dvořáčková, Ph.D.
zástupkyně NOP
Fakultní nemocnice Hradec Králové
Bc. Ivana Rođanová
předsedkyně ČAS – Region Hradec Králové*

Projekt OncoPharm

Nová naděje v boji proti rakovině a její komplikacím

Fakultní nemocnice Hradec Králové (FN HK) se účastní nového výzkumného projektu „Předaplikační výzkum léčiv pro onkologická onemocnění a pro prevenci a léčbu jimi navozených závažných komplikací“ (zkráceně **OncoPharm**), který má za cíl nalézt účinnější způsoby léčby nádorových onemocnění a pomoci pacientům s akutní myeloidní leukémií (AML) a dalšími typy rakoviny. Projekt za cca 75 mil. Kč je financovaný z evropských fondů a podporuje spolupráci mezi naší nemocnicí, univerzitami a soukromým sektorem. Tento tým spojuje síly k tomu, aby zlepšil léčbu nádorových onemocnění a přinesl naději na lepší životní prognózu i kvalitu života pro nemocné.

Boj proti agresivní leukémii: hlavní výzkumný cíl projektu

Jedním z hlavních cílů projektu OncoPharm je najít potenciální nová léčiva pro pacienty s akutní myeloidní leukémií (AML), která patří mezi nejzávažnější druhy rakoviny krve. AML je velmi agresivní nemoc, přičemž současná léčba často nezabírá na všechny pacienty stejně dobře. Léčba AML je složitá i proto, že u některých pacientů se objevuje zvláštní genetická změna, která nemoc dělá odolnější vůči lékům

ňuje přizpůsobit ji přímo na míru danému pacientovi. Před zavedením nové léčby pro lidi je však nutné ověřit její bezpečnost a účinnost i na zvířatech. V rámci projektu budou výzkumníci proto spolupracovat s Akademií věd České republiky, kde budou prováděny testy na speciálních myších, tak, aby bylo možné sledovat jejich účinky na nemoc. Výsledky těchto studií budou důležité pro povolení testování nových léků na lidech a mohou být klíčovým krokem k dostupnosti účinnější léčby.

Výzkum zaměřený na další druhy rakoviny a jejich nežádoucí účinky

Projekt OncoPharm se kromě AML zaměřuje na dva další důležité výzkumné směry. Prvním z nich je vývoj nových léků na další typy rakoviny, zejména těch, které se těžko léčí a kde dosavadní metody často selhávají. Mezi ně patří například rakovina prsu, jater a plic. Cílem je najít takové léčebné látky, které budou nejen účinné, ale také méně zatěžující pro tělo.

Druhým směrem je výzkum zaměřený na vedlejší účinky stávajících i nových protinádorových léků, především těch, které negativně ovlivňují srdce. Léčba rakoviny je často velmi náročná na organismus a může vyvolat i vážné vedlejší účinky, které zatěžují zdravé orgány. Proto chce tým OncoPharm vyvinout bezpečnější postupy a léky, které by pacientům umožnily léčbu snáze zvládat a zvýšily jejich šanci na lepší kvalitu života.

Proto chce tým OncoPharm vyvinout bezpečnější postupy a léky, které by pacientům umožnily léčbu snáze zvládat a zvýšily jejich šanci na lepší kvalitu života.

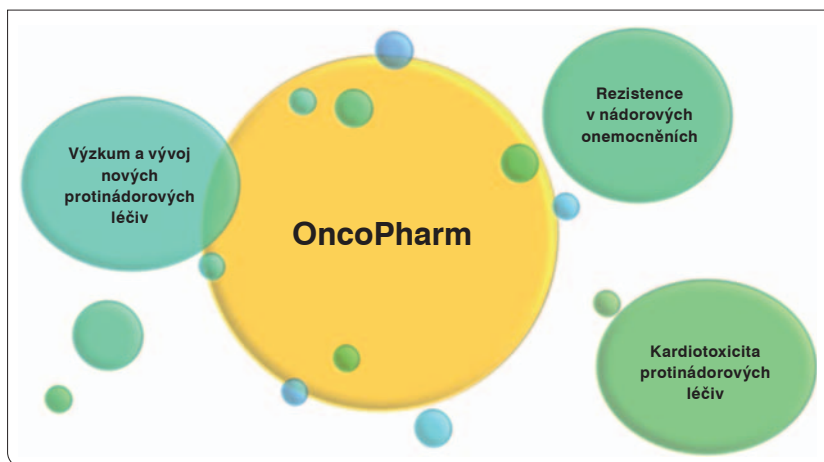
Společná snaha o zlepšení léčby pro všechny

OncoPharm je tak projekt, který propojuje různé odborníky a instituce s cílem přinést novou naději pacientům. Spolupráce mezi Fakultní nemocnicí Hradec Králové, Lékařskou a Farmaceutickou fakultou Univerzity Karlovy a firmou Generi-Biotech přináší mnoho odborných znalostí a tech-

nologií, které mohou zásadně přispět ke zlepšení léčby rakoviny a jejích komplikací. Výsledky tohoto projektu mohou v budoucnu pomoci nejen pacientům v České republice, ale i po celém světě.

Fakultní nemocnice Hradec Králové se tak i nadále řadí mezi klíčová centra v oblasti lékařského výzkumu a přináší českým pacientům možnost podílet se na inovativních studiích, které se zaměřují na prodloužení a zlepšení kvality života.

Prof. PharmDr. Ondřej Soukup, Ph.D.

a zhoršuje šanci na úspěch léčby. Projekt OncoPharm se snaží vyvinout nové léky, které by tuto genetickou změnu dokázaly eliminovat a zpomalily nebo dokonce zastavily šíření rakovinných buněk.

Řešitelský tým v plánu testovat nové léky přímo na vzorcích buněk odebraných od pacientů s touto formou leukémie, aby mohli lékaři lépe zhodnotit, zda by daný lék mohl konkrétnímu pacientovi pomoci. Tento přístup by mohl v budoucnu výrazně přispět ke zlepšení léčby, protože umož-

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

12. ročník videosemináře

Tipy a triky urologické operativy

Ve dnech 19. a 20. září 2024 proběhl v prostorách Výukového centra LF HK v areálu Fakultní nemocnice 12. ročník odborné akce Videoseminář – Tipy a triky v urologické operativě. Akce je zaměřena především na inovativní nebo náročné operační postupy v urologii. Svá videa, zde prezentovali zástupci nejvýznamnějších urologických center z České republiky. Jde o odbornou akci zaměřenou na operační postupy. Byla prezentována operační videa s krátkým komentářem, po kterých následovala bohatá diskuze nad provedenou operací, její indikace, možné komplikace, technické vybavení a podobně. Jedním z cílů je prezentovat nové nebo méně obvyklé postupy a nebo také možné komplikace včetně návrhů na jejich řešení. Převaha prezentovaných videí byla s tematikou laparoskopické nebo robotem asistované chirurgie. Kongres byl otevřen i pro klasickou otevřenou operativu.

Akce se zúčastnilo více než 80 odborníků z celé České republiky a doprovodný program zahrnoval prezentaci některých technologických firem. Jako velké zpestření byla možnost vyzkoušet si тренажер robotických operací zajištěný společností Synektik.

Již několik let je kongres zahájen poněkud netradičně diskuzním večerem zaměřeným na odborné neformální diskuze a osobní setkání odborníků. Hlavní vědecký program se uskutečnil v pátek 20. září od 9 do 15 hodin. Na programu byly postupně 3 odborné bloky: 1. operace v urogynélogii a močových, 2. operace ledvin, a to nejvíce resekce ledvin pro nádory a 3. operace retroperitonea, nadledvin a zcela nové robotické operace.

Celý kongres zahajovala přednáška typu state-of-the-art, zaměřená na genetické vyšetřování v uroonkologii autorů z UVN Praha. Genetické vyšetřování a jeho význam bude v nejbližších letech hrát stále význam-

nější roli. Proto byla tato přednáška zařazena jako první. Pak již následovaly jednotlivé videoprezentace. K nejzajímavějším patřila operační videa popisující nové minimálně invazivní metody resekce nebo reimplantace močových. Dále byla uvedena prezentace laparoskopických urogynélogických operací z mezinárodně uznávaného gynekologického centra ve Znojmě.

Druhý blok byl věnován především onkologickým operacím ledvin. Byla prezentována videa popisující robotické záchovné operace pro velké, vícečetné nebo jinak komplikované nádory ledvin. Cenná byla i diskuze odborníků z jednotlivých center prezentujících podobné zkušenosti nebo možná rizika u těchto velmi komplikovaných operací.

Poslední blok byl věnován minimálně invazivním operacím v retroperitoneu. Zejména operací pro nádory nadledvin a residuálních metastáz do retroperitoneálních uzlin po chemoterapii. Dále byla v tomto bloku prezentována první zkušenost s robotickou operací pro velkou benigní hyperplazii prostaty způsobující retenci moče.

Celkově hodnotíme proběhlý kongres za velmi úspěšný a instruktivní. Byla prezentována videa a následně diskutovány zkušenosti s novými nebo komplikovanými urologickými převážně robotickými operacemi. Kromě odborného programu byl čas i na osobní setkání a diskuze v kuloárech. Byl také prostor k navázání další spolupráce mezi jednotlivými centry. Mimo prezentace videí byla i zajímavá výstava technologických a farmaceutických společností. Byla možnost si vyzkoušet skutečný robotický systém včetně simulátoru těchto operací. Zájem odborníků z celé České republiky o tento videoseminář je pro nás potěšitelný a již pomalu začínáme plánovat 13. ročník.

Miloš Brodčák
Urologická klinika FN a LF HK

Trenažer robotických operací

Zpráva ze zahraniční stáže v Bratislavě (Erasmus)

Jmenuji se MUDr. Antonín Šafus a pracuji na Klinice dětské chirurgie a traumatologie FN HK jako zástupce přednosty pro léčebnou péči a zároveň jako vedoucí Centra dětské traumatologie. V rámci DSP studia se věnuji výzkumu v oblasti využití vstřebatelných osteosyntetických materiálů v dětské traumatologii. Od roku 2021 se na naší klinice začaly využívat biodegradabilní šrouby ze slitiny magnezia – především u osteosyntéz dislokovaných zlomenin v oblasti distální tibie. Výsledky jsou průběžně zpracovávány v prospektivní klinické studii. V experimentální části sleduji vliv těchto materiálů na růstovou chrupavku (fýzu) na zvířecím modelu (prase domácí).

V rámci povinné zahraniční stáže jsem si vybral pracoviště v Bratislavě na Slovensku. Jedná se o *Národný ústav detských chorôb (NÚDCH)*, konkrétně o *Kliniku detskej chirurgie* vedenou přednostou doc. MUDr. Jozefem Babalou, PhD. Na tomto pracovišti se velice progresivně využívají vstřebatelné šrouby při osteosyntézách dětských zlomenin. Jedná se sice o jiný materiál, konkrétně o PLGA (poly lactic-co-glycolic acid), nicméně i s těmito implantáty mají v Bratislavě výborné zkušenosti. Měl jsem možnost asistovat u operací, u kterých se tyto materiály používaly (jeden šroub jsem zaváděl osobně). S kolegy MUDr. René Jágerem, MUDr. Erichem Murárem a MUDr. Andrejem Dolnákem, kteří se především

Přednosta doc. MUDr. Jozef Babala, Ph.D. s operačním týmem (operace benigního tumoru retroperitonea u 12leté pacientky)

věnují dětské traumatologii, jsme v rámci živých debat rozebírali pro a proti obou zmiňovaných materiálů. Zatím, dle mého názoru, vítězí šrouby z magneziové slitiny, protože jsou pevnější, dosahují větší komprese úlomků a jsou viditelné na RTG. Nicméně i PLGA materiál má své místo v dětské traumatologii. V případě problémů s výrobou a dodávkou magneziových šroubů (problémy se stávaly celosvětově), je velkým přínosem, že jsem si mohl tuto alternativu „osahat“.

Místnost, kde rodiče čekají během operace jejich dítěte

Obecně vzato má pobyt na jiném pracovišti v jiné zemi velký význam i z hlediska medicínských postupů, samotných operačních metod, celkově organizace práce a prostorových možností. *Klinika detskej chirurgie (KDCH)* v Bratislavě je jistě větším pracovištěm, než *Klinika dětské chirurgie a traumatologie (KDCHT)* ve FN HK. Zatímco lůžkový fond KDCHT ve FN HK činí 24 standardních lůžek pro dětské pacienty, 4 lůžka pro doprovod a 3 lůžka na jednot-

ce intenzivní péče nižšího stupně, na *KDCH v NÚDCH* je celkem 73 standardních lůžek na třech samostatných odděleních (dívky, chlapci, kojenci). Intenzivní péče je zajištěna na *Detské klinice anestéziologie a intenzivní medicíny* a na *Jednotce intermediárnej starostlivosti*. Ambulantní péče je rozdělena na akutní (*Oddelenie urgentného príjmu*) a plánovanou – celkem 4 specializované ambulance (všeobecná, traumatologická, příjmová, antropometrická). Operační sály jsou ve dvou patrech, celkem jich je 6. Jsou ale sdílené s dětskými urology, neurochirurgy, ortopedy, otorinolaryngology, stomatology, oftalmology, gastroenterology, pediatri. Z uvedeného vyplývá, že *KDCH v NÚDCH* je přibližně 2–3x větším pracovištěm než *KDCH FN HK*. Na našem pracovišti zajišťujeme většinu všeobecných dětsko-chirurgických výkonů, kompletní traumatologickou péči a novorozeneckou chirurgii. Nicméně např. dětská onkochirurgie, operace anorektálních malformací, Hirschsprungovy choroby a hrudní chirurgie jsou v ČR centralizovány do FN Motol a do Dětské nemocnice FN Brno. Současně, z principu odlišných léčebných postupů, ošetřujeme na *KDCH FN HK* pacienty do 15 let věku.

Co je ale jistě velmi inspirativní, je princip dětské nemocnice. Všechny děti ve věku do 18 let a 364 dní mohou přijít do vstupní brány zdravotnického zařízení s jakýmkoliv problémem. Vše je v podstatě „suchou nohou“ na jednom místě a není nutné přeposílat pacienty na druhý konec nemocnice. Princip urgentního příjmu je také velmi jednoduchý, není třeba nikde nic hledat, odborníci docházejí k pacientovi. Rovněž jednotlivá lůžková oddělení spolu spolupracují. Kombinované operační výkony, kdy je potřeba participace více specializací taktéž probíhají velmi hladce.

Naopak velkým dluhem slovenského zdravotnictví je absence systému traumacenter, jak těch pro dospělé, tak těch pro děti. Opakovaně jsme toto s kolegy probíraly na našich společných kongresech a bohužel se stává, že se těžce zraněné dítě dostane do nemocnice s neadekvátním vybavením. Tak přeješme našim kolegům, ať soustavný tlak na slovenské Ministerstvo zdravotnictví přinese jednou kýžený výsledek!

Jak bylo zmíněno výše, pracoviště *KDCH v NÚDCH* je skvěle prostorově a personálně vybaveno. Prakticky ke každému dítěti může být hospitalizován i jeho rodič, často mají pokoj sami pro sebe. Je zde i možnost nadstandardního pokoje za poplatek. Současně je zde velmi důstojné prostředí pro rodiče, kteří čekají, až bude jejich dítě po operaci. To nám bohužel na našem domovském pracovišti v Hradci Králové chybí. Lékaři a sestry jsou velmi příjemní, lidští a empatictí, vždy vše srozumitelně vysvětlují a jsou odborníky na svém místě.

Vzhledem k tomu, že na stáži v Bratislavě nehrozí žádná jazyková nebo kulturní bariéra, byl jsem zde přijat velmi vřele. Veškerá odborná, organizační a vědecká témata bylo možné probrat dopodrobna a bez sebemenších nedorozumění. Jako stážista, lékař s určitou praxí, jsem zde pochytil spoustu drobných grifů a „zlepšováků“ které člověk, determinovaný dlouhodobým působením na jednom pracovišti, často ani nevnímá, resp. ani ho nenapadne, že lze věci dělat o trochu lépe.

Stáž v *Národném ústavu dětských chorôb* v Bratislavě mohu jistě vřele doporučit každému, kdo se chce věnovat dětské medicíně v jakékoliv specializaci, případně se chce zabývat výzkumnou prací v daném oboru.

MUDr. Antonín Šafus
Národní ústav dětských chorôb v Bratislavě

13. ročník

VIDEO-SEMINÁŘE UROLOGICKÉ KLINIKY FN A LF UK HRADEC KRÁLOVÉ

Pořádá Urologická klinika FN a LF UK v Hradci Králové ve spolupráci se společností Forsapi kongres s. r. o.

Vědecký výbor:

Prof. MUDr. Miloš Broďák, Ph.D.
MUDr. Michal Balík, Ph.D.

Výukové centrum FN a LF UK HK

20. 6. 2025 od 9:00 h

Diskusní večer 19. 6. 2025 od 18:00 hod.
v restauraci Na Hradě, Špitálská 175/5 HK
Srdečně zveme všechny registrované účastníky Video-semináře.

400 Kč registrační poplatek zahrnuje účast na přednáškách a občerstvení během celého semináře

Vzdělávací akce je pořádána dle Stavovského předpisu ČLK č. 16. Vzdělávací akce je ohodnocena 6 kredity

Lázně před sto lety

8. Luhačovice

Lázně účinné léčebné tradice – Luhačovice!

Lázeňská kolonáda a restaurace v Luhačovicích, pohlednice proslá poštou 1916, Sbíрка MVČ

Historie lázní Luhačovice je úzce spjata s rodinou Serényů, kteří v 17. století úpravou místních minerálních pramenů položili základy lázeňství. V 18. století Vincenz Séreny nechal postavit první lázeňské stavby využívané k léčení i ubytování hostů, nechal upravit vývěř hlavního pramene, který posléze získal jeho jméno. Pojmenování pramenů podle členů rodiny se stalo tradicí (např. Vincentka, Amandka, Aloiska, Otovka, Janovka). Luhačovická architektura pak je dokladem proměnlivosti architektonických stylů. Počátek 20. století znamenal pro Luhačovice velký zlom – působení lékaře a balneologa Františka Veselého a příchod architekta Dušana Jurkoviče. Jurkovičovo působení pozvedlo Luhačovice mezi evropská lázeňská letoviska a jako vzor dobové lázeňské architektury snoubící secesi a modernu. Tento architekt zde navrhoval nové lázeňské objekty, zároveň ale také přestavoval ty stávající, které již nevyhovovaly modernímu pojetí lázeňské architektury. V meziválečném období popularita Luhačovic vrůstala, což bylo spojeno s další výstavbou sanatorií, penzionátů, hotelů, vil a veřejných budov. Došlo k parkové úpravě lázeňského náměstí. Výraznou etapou pak bylo působení několika funkcionalisticky orientovaných architektů, kteří se pokoušeli dotvořit lázně s respektováním Jurkovičova odkazu.

Lázně – hosté

Lázeňská sezóna trvala ve 30. letech 20. století od 15. dubna do 31. října, hlavní sezóna pak od 1. července do 31. srpna. Hosté mohli využívat četné slevy na pobyt i procedury. V roce 1939 byla roční návštěva Luhačovic odhadována přes 45 000 lázeňských hostů.

Hostům a pacientům bylo k dispozici výhodné autobusové

Luhačovice – Vila Jestřábí, v pozadí Říční a sluneční lázně, pohlednice proslá poštou 1930, Sbíрка MVČ

Jurkovičův dům, 2024

vé a železniční spojení. Bylo možné využít i letecké linky z letiště Baňa Zlín – Otrokovice, poté autokar do Luhačovic.

Lázně – indikace

Zatímco v 19. století převažovaly léčebné pitné kúry, ve 20. století se možnosti procedur rozšířily. Lázně se začaly specializovat na inhalační léčbu horních cest dýchacích, byly využívány také minerální koupele a vodoléčba, dále sírné koupele, slatinné lázně atd. V meziválečném období se zde úspěšně léčily problémy krční, nosní a průduškové, žaludeční a jaterní potíže, problémy látkové výměny, nemoci močových cest, nemoci srdeční a cévní, ženské, nervové choroby, léčil se zde také revmatismus aj.

Propagační plakát lázní Luhačovice, 1. čtvrtina 20. století, Sbírká MVC

Propagační leták – Lázně Luhačovice, 1939, Sbírká MVC

Lázně – léčba – procedury

Koncem 20. let 20. století došlo k rozšiřování luhačovické zřídelní struktury budované od 19. století. Koncem 30. let vyvěralo v lázních Luhačovice 15 pramenů – minerálních a také pramen sírný. Prameny byly vhodné k pitné kúře, inhalaci, prodávaly se také speciální zdravotní pastilky „Minerálky“. Luhačovické inhalatorium bylo v této době považováno za nejmodernější v Evropě. Vodoléčebný ústav nabízel léčbu v sírných, říčních, slunečních a vzdušných lázních. Proslulé Jurkovičovy Říční a sluneční lázně představovaly ve své době centrum společenské zábavy luhačovických hostů. Bazén napájený z říčky Štávnice byl obklopen dřevěnými převlékacími kabinkami s bílými závěsy. V Luhačovicích fungoval také Vyšetřovací a výzkumný ústav specializující se na choroby vnitřní.

Lázně – společenské vyžití

Luhačovice se v období první republiky staly populárními lázněmi a centrem společenského setkávání. Ve 30. letech se

Pramen Otovka, 2024

podařila realizovat dlouho plánovaná stavba Společenského domu, který nabízel hostům ubytování a stravování. K dispozici byla restaurace, vinárna, kavárny, dietní kuchyně, společenské vyžití našli hosté v koncertním sále, čítárnách, klubovnách, řadě společenských místností, k odpočinku lákaly prostorné terasy. Ubytování, odpočinek a návštěvy léčebných procedur v Luhačovicích poskytovaly i další lázeňské domy např. Vila Jestřabí, Dům Bedřicha Smetany, Janův (Jurkovičův) dům, Vila Vlasta, penzionáty v Bílé čtvrti, v nabídce bylo i ubytování v soukromí. Prostředí lázní Luhačovice umožňovalo skvělé příležitosti k trávení volné-

Lázeňský pohárek, Luhačovice, 1. pol. 20. století, Sbíрка MVČ

Lázeňský pohárek Modrá labuť, Luhačovice, designer Daniel Pírš, novinka lázeňské sezóny 2022, Sbíрка MVČ

Sanor, osvědčené a dlouholetými
zkušenostmi zdokonalené

Inhalační přístroje,

Luhačovské inhalační přísady,
Nosní proplachovače,
Luhačovské karamely.

Výrobce:

Laboratoře „Sanor“

Lázně Luhačovice - tel. 368
Filiálka Praha II., Spálená 57 - tel. 338-03.

Reklamní inzerát Lázně Luhačovice, 30. léta 20. století

ho času a sportování. Každý den ráno, v poledne, odpoledne i večer probíhaly koncerty „prvotřídního“ lázeňského orchestru, hosté relaxovali v hudebním pavilonu. Mohli navštívit lázeňské divadlo, filmová představení nebo taneční večery. Krásná okolní příroda lákala k dlouhým procházkám, organizovaly se i společné výlety a exkurze po blízkém i vzdálenějším okolí. K dispozici byly tenisové kurty s možností využití vlastního trenéra, jízdárna, rybolov nebo honitba. Nedaleká přehrada lákala ke všem druhům sportů a rybolovu. V lázeňské sezóně se konaly sportovní závody a turnaje, národopisné slavnosti, divadlo v přírodě, módní přehlídky atd.

I dnes patří Luhačovice k nejkrásnějším a nejmalebnějším lázním v České republice.

PhDr. Pavla Koritenská
Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Historické fotografie a tiskoviny: Sbíрка MVČ

Odborná literatura a prameny:

Almanach lázeňský republiky Československé. Praha: Ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy, 1920. Petrák, František. *Balneologická radiumléčba v lázních Luhačovicích.* Luhačovice: Akc. Spol. lázní v Luhačovicích, 1939.

Propagační leták *Luhačovice.* ČSR. 1939.

Hornáková, Ladislava; Petráková, Blanka. *Jurkovičovy Luhačovice (sny a skutečnost).* Luhačovice: Graspo, 2013. Zeman, Lubomír; Zatloukal, Pavel. *Slavné lázně Čech, Moravy a Slezska.* Praha: Foibos Books s.r.o., 2014.

MUSEUM
 MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH
 V HRADCI KRÁLOVÉ

111 let vystavujeme v historické budově muzea...

... je název nově otevřené výstavy v Muzeu východních Čech v Hradci Králové, která připomínkou výstavní činnosti instituce akcentuje 111. výročí historické budovy na Eliščině nábřeží. Ta byla vystavěna v letech 1909 až 1912 dle návrhu architekta Jana Kotěry a veřejnosti zpřístupněna v roce 1913. Za těch 111 let realizovali pracovníci muzea 1279 výstav napříč různými vědními obory. Výstava je členěna do jedenácti dekad a v každé z nich je připomenuto téma, které v ní rezonovalo, přičemž autorky pamatovaly i na pestrost a atraktivnost vystavených sbírkových předmětů. Návštěvníci se tak mohou setkat s předměty z oblastí výtvarného a užitého umění, módy, historie, výroby a techniky, archeologie a přírodních věd. Doplňují je předměty ze sbírek Národního muzea, Galerie moderního umění v Hradci Králové nebo od soukromých sběratelů. Výstava bude přístupná do 2. 3. 2025 dle otevírací doby muzea.

Zdeňka Kulhavá

Foto: Miroslav Beneš, Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Pohled do výstavy 111 let vystavujeme v historické budově muzea

Ukázka vystavených exponátů – tropičtí motýli různých druhů

Běh o Cenu Ústavu fyziologie a Alumni run 2024

Ani letos nechyběl v říjnovém sportovním programu Lékařské fakulty v Hradci Králové tradiční Běh o Cenu Ústavu fyziologie spojený s Alumni run. Ve středu 16. října si přišlo změřit své běžecké síly do hradeckých městských lesů rekordních 100 běžců a běžkyň! Fyziologové si pro ně opět připravili dvě závodní trasy, na 5 a na 10 kilometrů, a poté kratší nesoutěžní variantu, běh kolem Lesního hřbitova. V cíli se všichni závodníci mohli těšit na „fyziologický čaj“ a tradiční koláčky. Pětikilometrovou trasu úspěšně zdolalo 65 závodníků, desetikilometrovou pak 26 závodníků. Po sportovním odpoledni následoval přesun do AC klubu, kde se konalo vyhlášení nejlepších soutěžících a také hudební program.

-TZ LF HK-

HRADEC KRÁLOVÉ VE FOTOGRAFIÍCH

Část 8. Biografy v Hradci Králové

Před Bio Central, 40. léta 20. století, Sběrka MVČ

Seriál Hradec Králové ve fotografii pokračuje dílem o dvou biografech, které zvaly své diváky na filmová představení od konce 20. let 20. století.

Bio Central Hradec Králové

V roce 1929 schválila Rada města Hradec Králové stavbu biografu u domu čp. 468. Majitel domu továrník K. V. Skuherský pronajal biograf provozovateli licence: Masarykově lize proti tuberkulóze. Biograf byl umístěn ve dvoře domu, měl samostatný vchod a pokladny. Ve vestibulu kina byla k dispozici šatna, bufet a kužárna. Z vestibulu se dalo vejít do sálu, na galerii nebo do samostatných lóží. Technické zázemí biografu bylo na vysoké úrovni, budova disponovala parním ústředním topením, výkonnou ventilací vzduchu, speciálním elektrickým osvětlením. Bio Central zahájil provoz 19. října 1929 promítáním filmového žurnálu se záběry současného Hradce Králové, krátkou humoreskou *Kašpárek a Budulínek* a ukázkami velkofilmu *Archa Noemova*. Projekce zvukových filmů byla zahájena 29. listopadu 1930 českoamerickou *Hollywood revuí*.

Lidový biograf – „Lido Bio“ v budově Střelnice na Pražském Předměstí

Budova Střelnice byla od roku 1909 majetkem Sociálně demokratického stavebního, nákupního a výrobního družstva Dělnický dům. Od roku 1913 získalo družstvo licenci a převzalo provozování biografu. „Kinematografická“ představení se konala každý všední den od 20 hodin večer a promítalo se také v neděli a o svátcích. Velký sál pro 800 diváků byl vytápěn vlastním ústředním topením. V letní sezóně se promítalo v dřevěném pavilonu v zahradě, kde projekci filmů doprovázel 18členný orchestr a návštěvníci mohli využívat i kavárnu a restauraci. Nová třípatrová budova Dělnického

domu, postavená podle projektu Oldřicha Lisky, byla slavnostně otevřena 28. října 1927. V Lido Bio byl 30. ledna 1930 promítán první zvukový film v Hradci Králové.

*PhDr. Pavla Koritenská
Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Historické fotografie a tiskoviny: Sběrka MVČ*

Pohled na Bio Central, 40. léta 20. století, Sběrka MVČ

Kino Centrál, 2024

Lido Bio – interiér, 1925, Sbíрка MVČ

Lido Bio Pražské Předměstí, 1925, Sbíрка MVČ

Kulturní dům Sřelnice, 2024

FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ

Filharmonie se připojí k oslavě 800 let založení Hradce Králové

Vážené čtenářky, vážení čtenáři časopisu SCAN, 47. sezóna Filharmonie Hradec Králové vstupuje do své druhé poloviny.

Máme za sebou jubilejní 20. ročník oceňovaného festivalu **Hudební fórum Hradec Králové**. Tentokrát se festival opravdu vydařil. Zahrnoval čtyři koncerty, které byly v přímém přenosu přenášeny Českým rozhlasem 3 – stanice Vltava, Českým rozhlasem D dur a přebírány Evropskou vysílací unií (EBU). Zajímavostí bylo, že se tentokrát celý festival obešel bez vizuálního „light designu“ a zazněla tak „čistá hudba“. Konečně, koncert pro osm kontrabasů a orchestr The Witching Hour (Kouzelná hodina) od Eleny Kats-Chernin, byl vizuálním efektem sám o sobě. Osm sólových kontrabasů vedle sebe na pódiu jsme v sále Filharmonie ještě neměli a dlouho mít už nebudeme. Nešlo však jen o vizuální efekt. Skladba je již „prověřená“ na světových pódiích a sklídila zasloužený aplaus.

Proběhl také 8. ročník Hradeckého Memoriálu – „*hudbou, obrazem a slovem nepromlčeno*“. Bylo co poslouchat. Hradecký Memoriál se snaží připomenout různá kulatá výročí a ty, kteří tady neměli v době minulých zcela „ustláno na růžích“ nebo byli nuceni emigrovat. Takže 100 let od narození Jiřího Šlitra a Josefa Škvoreckého nezůstalo samozřejmě opomenuto. Významným počinem bylo uvedení Koncertu pro 2 klavíry a orchestr od exilového skladatele Jana Nováka. Velmi příznivá kritika v časopisu KlasikaPlus určitě potěšila. 35 let od Sametové revoluce jsme si připomněli koncertem a besedou se známým folkovým bardem Jaroslavem Hutkou.

Doznel Rok České hudby, vánoční koncerty i tradiční Silvestrovské loučení s uplynulým rokem.

Takže vzhůru do roku 2025 a druhé poloviny 47. Pokračují samozřejmě naše abonentní řady: **ABONENTNÍ ŘADA BÍLÁ** – velký symfonický cyklus, **ABONENTNÍ ŘADA ŽLUTÁ** – malý symfonický cyklus, **KONCERTNÍ ŘADA**

STRÍBRNÁ – salónní orchestr filharmonie/ filharmonická camerata/varhany, **KONCERTNÍ ŘADA MODRÁ** – Crossovery s Filharmonii, **KONCERTNÍ ŘADA ZELENÁ** – opereta – muzikál, **KONCERTNÍ ŘADA ORANŽOVÁ** – sobotní odpolední koncerty a speciální **KONCERTY PRO DĚTI A JEJICH RODIČE**.

Filharmonie Hradec Králové však již po dva roky zve své posluchače nejenom do hlavního sálu. Hudba různých žánrů zní také ve filharmonické kavárně v rámci cyklu NAHRANÍ. Kavárna prošla rozsáhlou rekonstrukcí. A lidé se zde scházejí nejenom v době koncertů.

V roce 800 let výročí založení města Hradce Králové Filharmonie připravuje řadu koncertů. Některé z těchto koncertů se uskuteční nejenom v sále Filharmonie, ale i dalších atraktivních prostorách Hradce Králové. Mimořádných koncertů je opravdu hodně a je pravděpodobné, že ještě nějaké přibudou. Sledujte proto pozorně web Filharmonie Hradec Králové, kde je možné si objednat vstupenky on-line.

Věříme, že v jubilejním roce 2025 nabízí Filharmonie Hradec Králové posluchačům zajímavý a hodnotný koncertní program, který všechny potěší a uklidní v dnešní rozbourané době.

Vstupenky na koncerty je možné zakoupit osobně na pokladně ve foyer FHK. Prodej probíhá i on-line přes portál www.hkpoint.cz. Jakékoliv informace je možné získat na níže uvedených kontaktech:

Filharmonie Hradec Králové o.p.s., tel.: 495 211 375, 495 211 491, 495 221 901, e-mail: fhk@fhk.cz

Sledujte web FHK www.fhk.cz, kde se dozvíte všechny aktuální informace a můžete si stáhnout i celou programovou brožuru.

Mnoho krásných chvil s hudbou Vám přeje

Ing. Luboš Janhuba

předseda správní rady Filharmonie Hradec Králové

SEZNAM UVEDENÝ NÍŽE PREZENTUJE KONCERTY A PŘEDSTAVENÍ V SÁLE FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ

Skladatelé tváří v tvář

Čtvrtek 9. 1., 19:30, Abonentní řada BÍLÁ, Jindřich Feld – Koncert pro flétnu a orchestr, Johannes Brahms – Symfonie č. 1 c moll; Jana Jarkovská – flétna, Filharmonie Hradec Králové, Kasper Zehnder – dirigent

Hledá se tenor

Pondělí 13. 1., 19:00, Abonentní řada ZELENÁ, Brad Carroll, Peter Sham – Hledá se tenor, Záměna totožností a nečekaná romance v hudební komedii podle hry nominované na Tony Award; Divadlo F. X. Šaldy Liberec, Oldřich Kříž – režie, Jiří Petrdlík – dirigent

Yasinski/Tichý/Doležal

Čtvrtek 16. 1., 19:30, Kavárna Café Filharmonie, Cyklus NAHRANÍ

Aliaksandr Yasinski, Petr Tichý a Radek Doležal se už mnoho let potkávají v různých hudebních projektech. Unikátní hudba v jedinečném podání třech špičkových interpretů.

Noty nás baví

Úterý 18. 1., 16:00, Abonentní řada ORANŽOVÁ, Koncerty pro děti a rodiče, William Valerián, Lucie Andělová, Martina Czyžová – herci, Filharmonie Hradec Králové, Michaela Rózsa Růžičková – dirigentka, Lenka Smrčková – scénář, Projekt probíhá ve spolupráci s Klicperovým divadlem.

Romantický lesk

Mimořádný koncert, Veřejná generálka: čtvrtek 23. 1., 10:00, Koncert: čtvrtek 23. 1., 19:30; Felix Mendelssohn Bartholdy – Návrat z ciziny, Fryderyk Chopin – Klavírní koncert č. 2 f moll, Robert Schumann – Symfonie č. 4 d moll, Lukáš Vondráček – klavír, Filharmonie Hradec Králové, Kaspar Zehnder – dirigent

Benefiční koncert pro děti v nouzi (Diecézní charita Hradec Králové)

Čtvrtek 30. 1., 19:30, Mimořádný koncert, závěrečný koncert dirigentských kurzů. Filharmonie Hradec Králové tradičně spolupracuje na dirigentských kurzech prestižních zahraničních hudebních škol. Výtěžek ze vstupného z absolventských koncertů dirigentských kurzů je pak věnován těm nejpotřebnějším. Filharmonie Hradec Králové, Dirigují studenti Universität der Künste Berlin, Umělecký garant – prof. Harry Curtis

Sibeliův Parsifal

Čtvrtek 6. 2., 19:30, Abonentní řada BÍLÁ, Ludwig van Beethoven – Symfonie č. 4 B dur, Sergej Prokofjev – Houslový koncert č. 1 D dur, Jean Sibelius – Symfonie č. 7 C dur, Jan Mráček – housle, Filharmonie Hradec Králové, Joonas Pitkänen – dirigent

Brunneriana

Středa 12. 2., 19:30, Abonentní řada MODRÁ, 800 let města Hradec Králové
Klavír a poezie, jazz a symfonický orchestr. „Svou chvíli“ našel Martin Brunner ml. v básních překladatelky a fotografky Věry Koubové. Tvůrčí objednávka klavírního koncertu k narozeninám rodného města. Slávka Vernerová – klavír, Markéta Foukalová – zpěv, Martin Brunner – klavír, Vít Křišťan Fender Rhodes – piano, Filharmonie Hradec Králové, Marko Ivanović – dirigent

FHK à la Française

Muzeum východních Čech v Hradci Králové, přednáškový sál, Neděle 16.2., 17:00, Abonentní řada STRÍBRNÁ
Vincent d'Indy – Suita in D ve starém slohu, Maurice Ravel – Introdukce a Allegro pro harfu, flétnu, klarinet a smyčcové kvarteto, ver. pro orchestr, Wolfgang Amadeus Mozart – Divertimento č. 3 D dur

Benefiční koncert pro Lékaře bez hranic

Čtvrtek 20. 2., 19:30, Mimořádný koncert, závěrečný koncert dirigentských kurzů. Filharmonie Hradec Králové, Dirigují studenti Zürcher Hochschule der Künste, Prof. Christoph-Mathias Mueller – umělecký garant

My Fair Lady

Pátek 21. 2., 19:30, Abonentní řada ZELENÁ, Frederick Loewe, Alan Jay Lerner – My Fair Lady
Severočeské divadlo Ústí nad Labem, Filip Nuckolls – režie, Milan Kaňák / Miloš Formáček – dirigent

Moje Cesta – Shahab Tolouie

Středa 5. 3., 19:30, Kavárna Café Filharmonie, Cyklus NAHRANÍ
Intimní one-man show o umění, hudbě i životě v poválečném Iránu, osobních zážitcích ovlivněných cestou a prolínáním kultur perské hudby a flamenca.

Zrcadlo v zrcadle

Čtvrtek 6. 3., 19:30, Abonentní řada BÍLÁ
Arnold Schönberg – Hudba k filmové scéně, Koncert pro smyčcové kvarteto, Maurice Ravel – Náhrobek Couperinův, Dafnis a Chloé, suita pro orchestr č. 2; Zemlinsky Quartet, Filharmonie Hradec Králové, Kaspar Zehnder – dirigent
Ve spolupráci s Divadlem Drak a Mezinárodním institutem figurálního divadla o.p.s.

Přes Atlantik

Čtvrtek 20. 3., 19:30, Abonentní řada ŽLUTÁ, Samuel Coleridge-Taylor – Píseň o Hiawathovi, předehra, Samuel Barber – Knoxville: Summer of 1915 (James Agee) pro hlas a orchestr, Lukáš Hurník – The Walls of Prague (Henry Wadsworth Longfellow), concerto grosso pro soprán, smyčce a perkuse, Antonín Dvořák – Symfonie č. 9 e moll op. 95 B 178 – „Z Nového světa“, Olivia Doutney-Joël – soprán, Filharmonie Hradec Králové, Jiří Habart – dirigent

Foto Michal Dědič

Polská krev

Neděle 23. 3., 19:30, Abonentní řada ZELENÁ, Oskar Nedbal, Leo Stein – Polská krev
Slezské divadlo Opava, Dominik Beneš – režie, Tomáš Hanák / Petr Šumník – dirigent

Její veličenstvo FHK

Neděle 30. 3., 17:00, Abonentní řada STRÍBRNÁ
William Boyce – Symfonie č. 7 B dur (předehra k Gentle lyre, begin the strain [The Pythian Ode]), Georg Friedrich Händel – Varhanní koncert č. 1 g moll, Johann Christian Bach – Symfonie G dur, Thomas Augustine Arne – Symfonie č. 4 c moll, Georg Friedrich Händel – Varhanní koncert č. 6, Ondřej Bernovský – varhany, Filharmonie Hradec Králové, Kaspar Zehnder – dirigent

Prehistorické překvapení na stavbě kampusu UK

Hradec Králové je nerozlučně spjatý s řekami Labem a Orlicí, nad jejichž soutokem město vzniklo. Vodní režim obou řek i jejich přítoků byl jedním z činitelů ovlivňujících vzhled města i život jeho obyvatel. Dnešní stav, kdy jsou obě řeky svedeny každá do jednoho koryta, je však výsledkem přestavby Hradce Králové na pevnost koncem 18. století a regulačních prací na počátku 20. století. V pravěku i středověku se vzhled obou toků zásadně lišil od dnešního stavu. Obě řeky se větvily do několika hlavních i postranních ramen, zejména kolem soutoku. Mezi nimi se nacházely vyvýšené plochy, ostrovy, z nichž některé byly vhodné k osídlení, na jiných se nacházely jen louky. Řeky sloužily odpradávná jako zdroj vody, ale od středověku se užívalo i síly vodního proudu k pohonu mlýnů a dalších technických zařízení. Řeky také pomáhaly řešit starý a stále aktuální problém s odpadem. Nečistoty vyvážené na břehy řek voda odplavila dále. Proto jsou pod dnešním soutokem u nemocnice a u Třebše místa s vysokými vrstvami usazenin, kde nechybí například zlomky středověkých i novověkých nádob a dalších nerozložených starých odpadků z města. Vodní toky byly odpradávná také komunikačními tepnami, čímž se přibližujeme vlastnímu tématu tohoto článku. Již od pravěku byl totiž obvyklým typem jednoduchého plavidla, vhodného zejména pro řeky, ale i jiné vodní plochy, člun vydlabaný z jednoho kusu kmene. Říkáme jim z řečtiny převzatým jménem monoxyl. O tom, že se taková plavidla na našich tocích používala, svědčí jejich archeologické nálezy, které známe v českých zemích z Polabí a Pomoraví i dalších oblastí. Ve sbírkách královéhradeckého muzea se nachází takový člun, který byl nalezen v polovině 20. let při regulaci Orlice u Slezského předměstí. Jiné obdobné dopravní prostředky se ojediněle dochovaly i v dalších okolních muzeích například v Jaroměři, Pardubicích, Čelákovcích, na Moravě v Olomouci i jinde. Stále se však jedná o vzácné památky, jen v některých případech s přesnějšími nálezovými okolnostmi. Proto v loňském roce vzbudil pozornost odborníků,

Nálezová poloha druhého kmene

široké veřejnosti i informačních médií nález dvou velkých opracovaných dubových kmenů, ke kterému došlo v říjnu 2023 na staveništi nových budov Lékařské a Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové.

Nejprve byl nalezen a vyzvednut jeden mohutný kmen a následně v jeho blízkosti další. Pracovníci archeologického oddělení Muzea východních Čech v Hradci Králové se na místo dostavili ve chvíli, kdy byl druhý kmen částečně odkryt, ale spočíval ještě v původní poloze, opracovanou částí dospod. Oba stromy ležely vodorovně ve šterkových náplavech, které zde zanechal starý tok Orlice. Archeologové potvrdili to, čeho si povšimli již pracovníci stavby, kteří nález oznámili, že kmeny jsou se vši pravděpodobností opracované lidskou rukou. Jejich délka je zhruba 11 m a průměr obvodu činí od jednoho do 1,5 metru. Na větším kmeni jsou zhruba do poloviny jeho průměru záseky, jako kdyby tam někdo začal s opracováváním a chystal se odštípat hmotu dřeva. Druhý kmen je zhruba do poloviny průměru odštípaný a právě tím nejvíce připomíná člun – monoxyl. Prakticky hned po nález se archeologové z hradeckého muzea spojili s dalšími odborníky, aby bylo možné nálezy důkladně posoudit. Významnou úlohu sehrál v tomto ohledu doc. Radomír Tichý z Univerzity Hradec Králové, který se monoxylů dlouhodobě zabývá a na jejich replikách provedl již několik plaveb v oblasti Středozemního moře. Odborný názor doc. Tichého,

Základní dokumentace nalezených kmenů ještě na staveništi

K převozu kmenů bylo třeba použít velkého autojeřábu

že by se skutečně mohlo jednat o rozpracované a nedokončené monoxyly, se stal důležitým podkladem ke konečnému rozhodnutí oba kmeny v úplnosti zachovat a přemístit do muzejních prostor k dalšímu vědeckému vyhodnocení. Nebyla to úplně jednoduchá záležitost: oba kmeny bylo nutné pomocí autojeřábu opatrně vyzvednout, aby nedošlo k jejich rozlomení či zásadnímu poškození opracovaných povrchů a umístit na plošinové vozidlo. Teprve při této operaci se podařilo alespoň orientačně určit hmotnost kmenů, která činí úctyhodných 25 tun. Oba kmeny byly umístěny do areálu deponiáře hradeckého muzea na předem připravená dřevěná lůžka a později se nad nimi vybudoval ochranný přístřešek. Ještě před převozem, ale zejména po něm byly kmeny opakovaně fotograficky dokumentovány a proběhlo i jejich na-

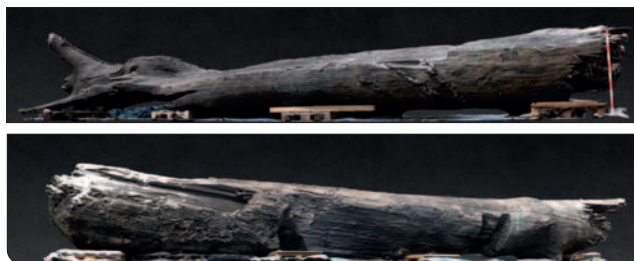

Odebírání vzorků k dataci

Dokumentace pomocí ručního skeneru

snímání pomocí ručního skeneru. Včasnou dokumentací se podařilo zachovat některé detaily stop opracování povrchu, u kterých hrozilo, že by mohly později zaniknout v důsledku vysychání dřeva. To byla totiž jedna z důležitých otázek a zároveň úkolů – jak vyzdvížené předměty účinně ošetřit, aby nedošlo k jejich významnému poškození. Připomeňme, že se našly ve štěrkopísku, kde odpočívaly dlouhou dobu ve stabilních vlhkostních podmínkách. Ale jak vlastně dlouho? To byla další zásadní otázka, kterou bylo potřeba co nejdříve zodpovědět. Samotné místo nálezů v tomto ohledu

Snímky z 3D modelu

neposkytlo téměř žádné údaje. Spolu s kmeny, ani v okolních vrstvách, se nenalezly žádné jiné předměty, na základě kterých by bylo možné kmeny alespoň rámcově datovat. Jistým vodítkem tu mohlo být pozorování z místa nálezů, že teprve ve vrstvě výše nad kmeny se nacházely uloženy červených hlinitých labských náplavů. Jejich vznik totiž spojujeme s erozí v oblasti Podkrkonoší v důsledku odlesňování, které proběhlo zejména ve středověku a raném novověku. Tím se zdálo být méně pravděpodobné, že by kmeny pocházely až z doby historické. Ani datování do středověku či novověku však nebylo možné zcela vyloučit, protože čluny vyrobené z jednoho kmene se používaly několik tisíciletí, a to již od střední doby kamenné a jsou doloženy prakticky ze všech prehistorických i historických období až téměř do současnosti. Dalším hlediskem pro určení stáří mohly být samotné stopy opracování. Bylo zřejmé, že kmeny byly osekány a oštřípany ručními nástroji. Již výše uvedený doc.

Tichý vyslovil na základě zjištěných stop i znalosti obdobných nálezů v celoevropských souvislostech domněnku, že by se mohlo jednat o nástroje kamenné, což by ukazovalo na období mladší případně pozdní doby kamenné. Ověřit toto stáří však mohly jen exaktní datovací metody. V úvahu připadala dendrochronologie, jejímž principem je výpočet stáří dřeva pomocí letokruhových přírůstků, a metoda stanovování stáří organických materiálů pomocí rozpadu radioaktivního uhlíku C14. Výsledek se dostavil spojením obou uvedených vědeckých postupů, kdy radiouhlíková laboratoř v Poznani datovala vzorek získaný odebráním dřevní hmoty pomocí speciálního dendrologického vrtáku a následně došlo ke zpřesnění dat v brněnské dendrochronologické laboratoři inž. T. Kyncla. Dobu, kdy došlo k pokácení a následně zřejmě v krátkém odstupu k opracování kmenů, se tím podařilo určit velice přesně, došlo k němu v první čtvrtině 3. století před naším letopočtem, tedy v období laténské kultury spojené s historicky doloženými Kelty.

Datováním kmenů ovšem příběh nekončí. Zbývá odpovědět řadu otázek, které s nálezy souvisejí. Podařilo se zjistit, že obě opracovaná dřeva pocházejí buď z jednoho mohutného kmene, nebo alespoň z jednoho stanoviště. Není však zcela jasné, zdali ke smýcení a opracování došlo v místě či poblíž místa nálezů, nebo obě dřeva „připlavala“ po řece odjinud. Další otázky se vztahují k vysvětlení účelu obou dřev. Možnost, že jde o rozpracované a nedokončené čluny

Monoxyly pod přístřeškem v areálu muzejního depozitáře

zůstává velmi pravděpodobná, ale v úvahu připadá také možnost, že oba kmeny sloužily jako zdroj štípaných desek pro nějaké stavby. Nové poznatky přinese i rozbor dochovaných stop sekání a štípání, který může blíže určit, jaké nástroje, vzhledem k datování již železné, byly použity, a jak se s nimi pracovalo. Bádání nad pozoruhodnými výtvoři je tedy teprve v počátcích a přinese časem jistě řadu nových zjištění.

Mgr. Radek Bláha

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Dar opatovické elektrárny pro FN HK

Společnosti opatovické elektrárny (EOP) Elektrárny Opatovice, a.s., a EOP Distribuce, a.s., již mnoho let pravidelně přispívají finančními dary na vybavení a modernizaci nemocnice. Aktuální dar od EOP, ve výši 500 000 korun využije Fakultní nemocnice Hradec Králové na pořízení digitálního dermatoskopu pro kožní kliniku. Přístroj, který bude používán pro hodnocení kožních abnormalit, zejména kožních znamének, pořídí nemocnice na přelomu letošního a příštího roku.

Kamera nového přístroje bude disponovat vyšší rozlišovací schopností, možností většího zvětšení a počítá se rovněž s využitím umělé inteligence, která výrazně pomůže s hodnocením získaných dat.

„Fakultní nemocnice Hradec Králové nakupuje zdravotnickou techniku průběžně, nový moderní dermatoskop nahradí původní přístroj z roku 2016, který již neumožňuje provádět moderní diagnostické postupy,“ uvedl ředitel FN HK MUDr. Aleš Herman, Ph.D., který EOP poděkoval za pravidelnou podporu.

Výkonná ředitelka společnosti Elektrárny Opatovice a.s. Mgr. Romana Zadrobílková při předání šeku zdůraznila dlouhodobou spolupráci s nemocnicí. „Podpora klíčových institucí v našem regionu je pro nás dlouhodobou prioritou. Fakultní nemocnice Hradec Králové patří mezi nejvýznamnější poskytovatele zdravotní péče, a její služby využíváme my všichni, kdo zde žijeme a pracujeme – naše rodiny, děti

a blízcí. Je pro nás milou, ale zároveň přirozenou povinností přispívat k jejímu rozvoji a podpořit pořízení moderního vybavení, které zlepšuje diagnostiku i léčbu pacientů,“ uvedla Romana Zadrobílková, výkonná ředitelka EOP.

Společnosti EOP – Elektrárny Opatovice, a.s. a EOP Distribuce, a.s. nemocnici podporují v rámci svého projektu firemního dárcovství již od roku 2009, za tu dobu nemocnice získala téměř devět milionů korun. Například loňský dar byl využit na nákup tří přenosných ultrazvukových přístrojů pro Klinikum anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (KARIM) FN HK.

Ing. Jan Špelda

vedoucí Odboru komunikace FN HK

MUDr. Čestmír Reček, CSc.

(21. 11. 1927 – 10. 11. 2024)

Dne 10. 11. 2024 zemřel ve věku 97 let MUDr. Čestmír Reček, významný český chirurg, který ovlivnil vývoj oboru u nás především na poli kardiovaskulární chirurgie.

Vzhledem k úctyhodnému věku, kterého se MUDr. Reček dožil, a vzhledem k tomu, co ve své profesi dokázal, je možno považovat připomenutí jeho osobnosti za oslavu jeho života a zaslouží si, abychom i pro mladší generaci jeho osobnost vzpomněli.

MUDr. Čestmír Reček, CSc. se narodil 21. 11. 1927 v Ostravě. Maturoval na reálném gymnáziu v Ostravě-Přívoze v roce 1947. Medicínu studoval na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci (1947–51) a na Lékařské fakultě UK v Hradci Králové (1951–52). Promoval v Karolinu v roce 1952.

V letech 1952–1955 působil jako vojenský lékař u útvaru. Na Chirurgické klinice ve Fakultní nemocnici Hradec Králové pracoval v letech 1955–1984 (po dobu téměř 30 let). Z toho v letech 1955–1967 působil jako vědecký aspirant, asistent a odborný asistent válečné chirurgie VLVDÚ. V letech 1967–1984 zastával funkci ordináře pro cévní chirurgii. Atestaci z chirurgie II. st. složil v roce 1961 a v roce 1962 obhájil disertační práci. V rámci cévní chirurgie, kterou se zabýval od roku 1959, se postupně koncentroval na problematiku arterio-venózních píštělí pro hemodialýzu, od roku 1970 byl členem týmu pro transplantaci ledvin a od roku 1973 se věnoval koronární chirurgii.

V roce 1984 emigroval MUDr. Reček do Rakouska. V jeho pracovně byl nalezen vlastní rukou napsaný citát: „Ať mi dá bůh sílu vyrovnat se s tím, co nemohu změnit“.

V Rakousku pokračoval MUDr. Reček ve své kariéře cév-

ního chirurga a kardiochirurga. Přednášel na konferencích a pokračoval ve své publikační činnosti. V letech 1984–1990 pracoval jako asistent chirurgického oddělení Zemské nemocnice v Klagenfurtu a 1990–1999 jako konsiliář pro cévní chirurgii chirurgického oddělení Dutsch-Ordens-Spital ve Friesachu. Svou aktivní kariéru chirurga ukončil v r. 2000 odchodem do důchodu.

MUDr. Reček byl členem mnoha odborných společností: Československá lékařská společnost JEP (od r. 1984), Československá chirurgická společnost (od r. 1984), Česká flebologická společnost (čestné členství), Česká angiologická společnost, Österreichische Gesellschaft für Gefäßchirurgie, Arbeitsgruppe für Phlebologie der Österreichische Dermatologischen Gesellschaft, Gemeinschaft der Ärzte Wien.

Vědeckovýzkumná činnost dr. Rečka byla bohatá. Publikoval 70 publikací, z toho 45x jako jediný nebo první autor. Mezi hlavní výzkumná témata patřily následující: hojení cévní protězy v infikované ráně (experimentální práce), syndrom malého minutového objemu po operacích v mimotělním oběhu u pacientů po AKB (společně s MUDr. Ivou Rečkovou).

Nejvíce se Dr. Reček koncentroval na výzkum žilní hemodynamiky dolních končetin (36 publikací).

Dr. Reček byl především vynikajícím cévním chirurgem, který prováděl cévní chirurgii v celém rozsahu. Poté, co prof. MUDr. Jaroslav Procházka provedl v Hradci Králové prvé dvě operace pro ischemickou chorobu srdeční, převzal MUDr. Reček další rozvoj koronární chirurgie. MUDr. Reček pozvedl koronární chirurgii na úroveň odpovídající špičkovým pracovištím vyspělých zemí. Dr. Reček přednášel svůj obor pro studenty i v postgraduálním studiu. V r. 1998 byla MUDr. Rečkovi udělena pamětní medaile akademina Bedrny a v 2006 za přínos pro výuku bronzová pamětní medaile Lékařské fakulty UK v Hradci Králové.

Dr. Rečka provázela nejen v jeho osobním, ale i v jeho profesním životě paní Dr. Iva Rečková, CSc., která rovněž na Chirurgické klinice FN Hradec Králové pracovala jako kardiolog a která měla velký podíl na rozvoji neinvazivní diagnostiky v oblasti kardiologie pomocí ultrazvukového vyšetřování.

Za Fakultní nemocnici Hradec Králové patří MUDr. Rečkovi poděkování za to, co pro cévní a srdeční chirurgii v Hradci Králové vykonal.

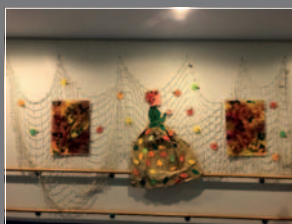
Vynikající medicína a báječný přístup k pacientovi MUDr. Rečka byl pro nás tehdy mladé lékaře ztělesněním pojmu doktor s nejvyšším standardem a v tom nejušlechtlejším slova smyslu.

Velmi nás vždy těšila pravidelná účast Dr. Rečka na Hradeckém kardiochirurgickém dni a jeho pochvalná a povzbudivá slova k naší práci. Setkávání s MUDr. Rečkem nám bude chybět, leč vzpomínku na vynikající osobnost člověka-lékaře si ponese dál.

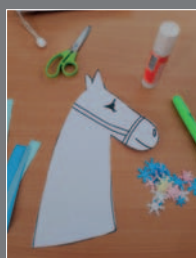
Prof. MUDr. Jan Harrer, CSc. a kolegové

Základní a Mateřská škola při Fakultní nemocnici HK

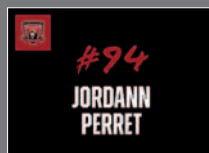
Druhého září vstoupila Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici do nového školního roku. Hned se rozběhla výuka, ale pozvolna, celé září se na všech školách opakuje učivo předchozího ročníku. V mateřské škole a ve školním klubu měly děti možnost zapojit se do výtvarného tvoření s podzimní tematikou. Tématu podzim se věnovaly děti v MŠ i v činnostech s keramickou hlnou.

Výtvarné práce se dotkly i dalších podzimních témat, jako je Halloween a svátek svatého Martina.

Jak jsme informovali v minulém čísle, zapojili jsme se do projektu O kapku lepší hokej, který pořádala nadace Kapka naděje. Děti v nemocnici kreslily podle fotografií hokejisty z HC Mountfield Hradec Králové. Portréty od našich pacientů byly potom promítány přímo na stadionu během zápasů. Vyvrcholením akce byla návštěva některých hokejistů na dětské klinice FN, kde si povídali s hospitalizovanými dětmi a předali jim drobné dárky.

V rámci projektu předali 22. listopadu zástupci nadace oddělení dětské hematologie DK dar, kterým byly přístroje v hodnotě 600 tisíc korun. Děti z nemocnice k této události vytvořily přáníčka.

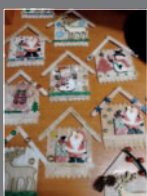
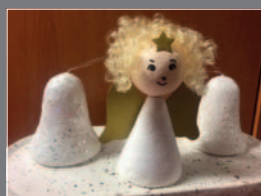

O víkendu 29.–30. listopadu se uskutečnily 24. Hradecké pediatrické dny. Svě vzdělávací sekce na jmenovaném kongresu nemají jen lékaři a sestry, ale i pedagogičtí pracovníci škol při zdravotnických zařízeních. Letos pedagogové z nemocnic z celé ČR vyslechli přednášky na témata:

1. Anemie (MUDr. E. Ondrušová, Ph.D., oddělení dětské hematologie DK)
2. Skeletální poranění u dětí (primář kliniky dětské chirurgie a traumatologie MUDr. R. Štichhauer, Ph.D.)
3. Koncepce logopedické péče na klinice ORL (Mgr. D. Stránská a Mgr. M. Kuchařová)
4. Současné vnímání speciální pedagogiky jako studijního oboru a aktuálního postavení škol při zdravotnických zařízeních (doc. PaedDr. V. Hájková, Ph.D., PedF UK Praha)

Všichni účastníci sekce pro pedagogické pracovníky obdrželi dárečky, které byly pro tuto příležitost vyrobeny v naší škole při Fakultní nemocnici.

A zima je tady...

Za ZŠ a MŠ při Fakultní nemocnici
PaedDr. Arnošt Vítek

